

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob Dnevu JLA

TRODNEVNI NEENAKI BOJ 200 PARTIZANOV SKUPNO Z DOMACINI V DRAZGOŠAH PROTI MOCNIM IN OBOROZENIM NEMSKIM ENOTAM V JANUARJU 1942. LETA JE VILIL NOVO VERO V LASTNE SILE IN V ZMAGO PRAVICE NAD NASILJEM. ZATO JE ODMEV TE BORBE DVIGNIL K UPORU IN OROZJU NOVE BORCE SIROM PO SLOVENIJI IN SE POSEBNO NA GORENJSKEM. NAŠA JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA, KI SE JE RODILA PRAV V TAKIH NEENAKIH BOJIH, IN KI PRAV JUTRI, 22. DECEMBRA SLAVI SVOJ PRAZNIK, S PONOSOM OZIVLJA SPOMINE NA TISTE DNI. OBRAMBNA MOČ ENOTNEGA IN OBOROZENEGA LJUDSTVA NI IZGUBILA SVOJ POMEN NITI V SENCI SODOBNE TEHNIKE.

NA SLIKI: PRIPADNIKI JLA OB UPRIZORJENEM "NAPADU NA DRAZGOŠE, V OKVIRU PREDLANSKIH TRADICIONALNIH PRIREDITEV "PO STEZAH PARTIZANSKE JELOVICE".

„Po stezah partizanske Jelovice“

300 mladih smučarjev

iz vseh krajev Gorenjske se bo pomerilo v Ribnem

Iz vseh 801 našega okraja bo prišlo v Ribno 15. januarja več kot 300 mladih smučarjev; pionirjev in pionirk. Pomerili se bodo v smučarskem teku in streljanju z zračno puško. Ta prireditev - kot predvidevajo organizatorji, bo ena izmed najmnogičnejših manifestacij zimsko-sportnih tekmovalj v okviru vseh prireditev "Po stezah partizanske Jelovice".

Tekmovanje organizira TVD Partizan Bled. Iz vseh 801 (ki jih je v okraju nad 100) se bo tekmovalnja udeležilo 78 ekip. Seveda pridejo v poštev samo pionirji v starosti nad 12 let. Za mlajše bi bilo potovanje in tekmovalje prehud napotje. Če ne bodo ugodne snežne razmere za smučarski tek se bo

do ekipe udeležencev pomerilo v prostem teku po gozdu.

Pionirski odredi in šolska vodstva, ki so že obveščena o tem tekmovalju, bodo lahko izkoristila čas do tega srečanja za načrtne treninge pred dokončno sestavo ekip. Če bo dovolj snega je upati, da se bodo pionirji dobro odrezali na tem okrajnem tekmovalju.

Ob 10-letnici samoupravljanja lesno-industrijskega obrata „Tomaž Godec“

Dograditev velike industrijske dvorane

Bohinjska Bistrica - V lesno industrijskem obratu "Tomaž Godec" v Bohinjski Bistrici so pred dnevi dogradili veliko industrijsko dvorano, v kateri bodo v prihodnjih dneh pognali stroje ter pričeli s predelovalno proizvodnjo. Dograditev te velike industrijske delavnice je bila združena z 10-letnico samoupravljanja omenjenega delovnega kolektiva. Minulo soboto, ob zaključku praznovanja ob občinskem prazniku, so podelili kar preko 160 pismenih priznanj in nagrad delavcem, ki so že nad 10 let v podjetju. Člani vseh delovnih kolektivov v Bohinju pa so zatem prisostvovali svečani akademiji, posvečeni 10-letnici delavske samouprave. Nad 700 domačinov se je zbralo v lepo urejeni, pravkar dogradjeni industrijski dvorani. Slavnostnemu govoru, ki ga je imel predsednik Občinskega sindikalnega sveta tov. Janko Brate, je sledil kulturno umetniški program, ki so ga izvajali člani ljubljanske Opeke in Drame. To je bilo hkrati pr-

vo gostovanje solistov ljubljanskih gledališč v Bohinju, kar je dalo prireditvi še svečanostno obeležje.

V Žabnici za 20-letnico vstaje

Pretreko nedeljo je bil v Žabnici občni zbor organizacije Zveze borcev NOV. Na zboru so sprejeli program dela za prihodnje leto, v katerem hočejo zlasti dostojno počastiti 20-letnico vstaje. Zato so se odločili, da bodo 27. marca, v okviru njihovega krajevnega praznika, razvili tudi prapor organizacije. Odkrili bodo tudi dve spominski plošči na krajih, kjer so bili 1941. ustanovni sestanki dveh

organizacij OF. Prav tako so se zbrali in pripravili vse potrebno za ogled znanih partizanskih krajev na Dolenjskem. Obiskati nameravajo: Turjak, Kočevje, Ribnica, Bazo 20 na Rogu itd. Hkrati bodo v prihodnjem letu uredili prostor za njihovo organizacijo, pomagali nekaterim članom, da bodo prišli do ustreznega stanovanja in podobno.

Ob pripravah za izdelavo družbenega načrta kmetijstva, gozdarstva in gradbeništva

Zakonske in organizacijske spremembe bodo ugodno vplivale na razvoj kmetijstva in gozdarstva

O predlogih družbenega načrta za prihodnje leto smo že nekaj pisali. Vendar smo se takrat omejili zgolj na industrijo. Danes pa si bomo ogledali družbene plane kmetijstva, gozdarstva in gradbeništva. - Kakor smo že pri industriji poudarili, te številke še niso dokončne in še lahko pride do manjših sprememb; do takih, ki pa bi na okvirno sliko bistveno vplivale, pa prav gotovo ne.

Pod kmetijstvom razumemo kmetijske zadruge, poslovne zveze in kmetijska posestva. Vendar bi pri poslovnih zvezah rad pripomnil to, da jih v planu za prihodnje leto nismo upoštevali kot samostojne organizacije, temveč smo za njihov dohodek povečali dohodek kmetijskih združ. kamor bodo z Novim letom priključene. - Kmetijstvo na splošno je tista panoga, pri kateri je bila izdelava plana silno otežena zaradi nesolidnih predlogov. - To velja v večji meri tako za kmetijska posestva kakor za zadruge. Zadruge imajo premalo strokovnjakov in imajo premalo strokovnega kadra in veliko od njih sploh ni razumelo pomena in vsebine posameznih planskih postavk. Zato je tudi v tem pogledu že skrajni čas, da se kmetijske zadruge združijo. Po združitvi lahko pričakujemo, da bomo tudi od združ dobivali bolj resnične in smiselne podatke.

Kmetijstvo se bo v kranjskem okraju dvignilo v prihodnjem letu za 12% proti letošnjemu po primerjanju celotnega dohodka, narodni dohodek pa se bo dvignil za 15%. To je skoraj dvakrat več, kot znaša zvezni letni porast kmetijstva. Tako se bo celotni dohodek dvignil od 4599 milijonov letos na 5141 milijonov leta 1961, narodni dohodek pa od 893 milijonov na 1021 milijonov dinarjev.

Pri sestavi plana gozdarstva je zajeto kompletno gozdarstvo, tako domače (Gozdno gospodarstvo Kranj in Bled) kakor tuje, to so obrati podjetij s sedežem izven okraja. Zavod za planiranje se je namreč odločil, da bo vnaprej zajemal celotno proizvodnjo v našem okraju ne glede na to, kateremu podjetju pripada. - Za tuje gozdarstvo je značilno močno ni-

hanje dohodka po posameznih letih. K temu pripomore v precejšnji meri Podjetje za urejanje hudournikov, ki pač gradi po potrebah in po razpoložljivih denarnih sredstvih v posamezni občini. Tako vidimo, da je znašal celotni dohodek tujega gospodarstva v letu 1959 102 milijona, v letošnjem letu pa samo 79 milijonov, medtem ko bo v letu 1961 zopet malenkostno porasel.

Največ starnost porasta med danes obravnavanimi panogami ima prav gozdarstvo kot celota (domače in tuje). V prihodnjem letu bo celotni dohodek samo za 35 milijonov višji kot letos, za nekoliko manjši znesek pa se bo povečal tudi narodni dohodek. To predstavlja komaj dvo odstotek porasta.

Gradbeništvo pa je tista panoga, od katere zmogljivosti poleg finančnih sredstev v precejšnji meri zavisi gradnja stanovanj in drugih objektov. Naša domača podjetja, torej podjetja s sedežem v kranjskem okraju, še zdaleč ne morejo kriti vseh potreb po gradnjah. - Zato jim priskočijo na pomoč tuja podjetja kakor SGP Gorica, Gradis Ljubljana in druga. Ta podjetja opravijo v našem okraju skoraj četrtino vseh gradbenih storitev. Vendar tudi naši podjetji Projekt in Tehnik gradita na tujem, vendar v manjši meri.

Celotni dohodek v gradbeništvo bo znašal prihodnje leto 5440 milijonov dinarjev, to je za 575 milijonov več kot letos. Oč tega od-

pade na tuje gradbeništvo letos 1359, prihodnje leto pa 1545 milijonov dinarjev. Celotni narodni dohodek pa se bo dvignil za skoro 12 odstotkov.

Kljub temu, da smo v kmetijstvu nad zveznim procentom povprečja, še vedno ne moremo biti zadovoljni z našim porastom. - Z ozirom na sedanje stanje v kmetijstvu, je ta porast odločno prenižek. Verjetno se bomo lahko po združitvi pohvalili s hitrejšim napredovanjem našega kmetijstva. - Vse prenižek porast pa je zabeležen tudi v gozdarstvu. Upravičeno lahko pričakujemo, da bo zakon o gospodarstvu z gozdovi omogočil tudi gozdarstvu hitrejši tempo razvoja. Za gradbeništvo pa lahko rečemo samo to, da je zmogljivost tega proti potrebam še vedno prenižka. Rakava rana večine naših gradbenih podjetij je zastarela mehanizacija.

Ob konferenci Občinskega komiteja LMS v Železnikih

Nove naloge

V soboto, 17. decembra, je bila v Železnikih v domu Partizana občinska konferenca LMS. Poleg številnih delegatov so konferenci prisostvovali tudi gostje, med njimi član predsedstva CK LMS, Jaka Bogataj, predsednik OK LMS Kranj, Zdravko Krivina, sekretar Obk ZKS Železniki, predsednik Obk SZDL, predsednik OBSS, podpredsednik ObLO Železniki ter drugi gostje.

Dosedanji predsednik Janez Taler je prebral na konferenci poročilo, v katerem je našel nekatera bistvena vprašanja dela v organizaciji LM v železniki občini. Pokazal je na nekaterih kadrovske probleme in ugotovil, da ni nobenega mladince v občinskem ljudskem odboru, da pa je situacija v svetih pri ObLO nekoliko boljša. Dejal je, da za tako stanje včasih v precejšnji meri kriva mladina sama! Nadalje je povedal, da ima mladina velike naloge tudi v okviru stanovanjske skupnosti, ki na tem terenu še niso povsem zaživele. Z večjo zainteresiranostjo prebivalstva za komunalne probleme se bo aktiviziralo tudi delo stanovanjskih skupnosti. V Železnikih je pereče vprašanje dela organizacije LM - vprašanje neorganizirane mladine. Letos so ustanovili številne nove aktivne v Selcih, Dražgošah, Martinju vrhu in Čevljarni Ratitovec. Še zlasti je bila aktivna organizacija LM ob praznovanju Dneva mladosti, za kar je dobila tudi svoje priznanje - prvo nagrado na tekmovalju, ki ga je razpisal OK LMS Kranj - radio

aparati. Uredili so si klubsko sobo in jo opremili z denarjem, ki si ga je organizacija sama prislužila. Manj uspehov kot drugod je bilo doseženih na področju idejno političnega dela. Kljub temu, da so imeli vsestransko podporo s strani DU, delo ni bilo tako plodno. Pripravili so večerni politični tečaj, seminarje za mlade člane DS in sindikalnih odborov, sedaj pa je v teku seminar za mlade člane ZK. V posameznih diskusijah, so mladi ljudje spregovorili o nekaterih življenjskih problemih mladih ljudi, o društveni aktivnosti, še zlasti o športu. Ob koncu kon-

S krajevne konference SZDL Plavž na Jesenicah

Ljudje so pripravljeni, potrebna je le še dobra organizacija delovnih akcij za urejevanje naselja

Na krajevni konferenci, ki je bila pred kratkim na terenu Plavž na Jesenicah, so navzoči največ govorili o urejevanju okolja v tem novem delavskem naselju. Večina prebivalcev, kot so izjavljali na konferenci, se nikakor ne brani prostovoljnega dela. Toda pri tem je potrebna dobra organizacija in razumevanje za ta dela tudi v občinskih organih. Dosegel je bilo prostovoljno delo večkrat brez uspeha. Material so prevažali in premetavali en dan na en kup, drugi dan spet drugam itd. To je ljudi demoraliziralo.

sodelovanje terenskih organizacij z ustreznimi občinskimi organi. - Voltivi imajo zato občutek, da so njihovi predlogi le formalnost. Zato so zahtevali na zboru, da je v prihodnjem delu njihove krajevne organizacije SZDL treba najti predvsem pravilno sodelovanje z občinskimi organi in šele potem dobro pripraviti delovne akcije, v katerih so stanovaleci pripravljeno množično sodelovati, da čimprej uredijo svoje naselje. M. K.

OBČINSKA KONFERenca LMS V ŽIREM

V nedeljo, 18. decembra, je bila v Žireh obšla konferenca LMS. Med drugimi gosti je konferenci prisostvoval tudi zastopnik OK LMS Kranj. Na konferenci so delegati in gostje na široko spregovorili o delu organizacije LM v preteklem letu. Ob koncu so izvolili tudi novo vodstvo organizacije za prihodnje leto.

niso zdale pomembne. Tedaj se je preinil do ujnju sprevoznik. - Ostro je povedal, da je v avtobusu in še posebej v taki gneči prepovedano kaditi. Zadrževal je, da takoj ugasneta cigareti. Toda fantiča sta še nadalje mirno vlekla svoji cigareti. Zenska za mano je pripomnila: »Ako bi s tako vnemo jedla kos kruha, bi že razumela, toda...«

OBRAZI IN POJAVI

Cigareta in ugled

Jurčič trdi v »Desetem bratu«, da ima sloveči angleški romanos pisec Walter Scott navado, da pričinja vse svoje romane v gostilnab. Tega se je pozneje tudi Jurčič mnogokrat držal. Če je bila za ta dva velika pisatelja krhna »izhodišče romanov«, je zame vožnja v avtobusih izhodišče za »obrazce in pojave«. - Ze drugič sem nalezil med vožnjo na pri-

moral izkoristiti vso svojo moč, da se je prerival med ljudmi. - Prva pred mano pa sta stala dva fanta, ali bolje rečeno fantiča. - Prvemu je bilo kvečjemu kakih štirinajst let; nosil je svetlorjav plašč. Drugemu pa bi človek prisodil tri leta več. Ne oziraje se na gnečo, sta mirno kadila in puhalo dim po ljudeh. Tudi opombe sopotnikov: »Pazite, da mi ne ožgete plašča, oblike...« se jima

mer, ki nikakor ne spada v kulturno obnašanje. - V soboto zvečer sem se peljal iz Trčiča domov. Ura je bila že skoraj pol sedmih, zato sem pospešil korake, da ne bi zamudil avtobusa. Kakor skoraj vsako soboto je bil tudi tokrat avtobus popolnoma poln. Sprevoznik je

Vse take ali podobne pripombe so že kar mimo ušes naših junakov. - Se dvakrat mi je opomnil sprevoznik. Uspeh je bil podobno prejšnjim. Na postaji Pristava sta izstopila še vedno s cigareto v ustih. Šele, ko je prvi v svetlorjavem plašču še stal zunaj na cesti, je odgrsel ogorek rekoč: »Zdaj nima smisla, da kadim, ker nisem v avtobusu. Premalo ljudi me vidi.« »Torej si tudi ti zato kadil!« sem se razločno ujel glas

P-k

TE DNI PO SVETU

PODPREDSEDNIK KARDELJ SE JE VRNIL V DOMOVINO
Podpredsednik zveznega Izvršnega sveta Edvard Kardelj s so-
progo se je po uradnem obisku v ZAR, kjer je bil osem dni, vrnil
v ponedeljek z letalom iz Kaira v Beograd. V zvezi z razgovori
s predsednikom Naserjem in njegovimi sodelavci je Edvard Kardelj
dejal: »Z zadovoljstvom lahko rečem, da so naša gledišča do vseh
bitvenih vprašanj mednarodnih odnosov ko tudi doslej enaka.«

POZIV FAM VAN DONGA
Predsednik vlade Demokratične republike Vietnam Fam Van
Dong je poslal indijskemu premieru Nehruju pismo, v katerem ga
poziva, naj zastavi svoj vpliv in ugled, da bi sprejeli odločne
ukrepe za ureditev položaja v Laosu.

STALISKE STANLEYVILLE
Administrativni upravnik Stanleyville Bernard Salumu je imel
po sestanku z ministrom za predsedniške posle ZAR Alijem Sabri-
jem in bivšim veleposlanikom ZAR v Kongu Muradom Galebom
razgovor z novinarji, kjer je poudaril, da je vzhodna pokrajina
Konga - pripravljena vzeti nase vso odgovornost za osvoboditev
Konga.

»DUBRAVO« JE ZAUSTAVILA FRANCOSKA VOJNA LADJA
Podjetje »Atlantika plovidba« v Dubrovniku je te dni prejelo
radiogram poveljstva parnika »Dubrava«, v katerem je rečeno, da
je jugoslovanska ladja na odprtem morju ustavila francoska vojna
ladja.

PRIPRAVE ZA IZRAELOSKO ATOMSKO BOMBO
Uradni ameriški krogi izražajo zaskrbljenost v zvezi z mož-
nostjo, da bi tudi Izrael začel proizvajati atomsko orožje.

ZACETEK KAMPANJE
Točno opolnoči v noči med nedeljo in ponedeljkom se je uradno
začela v Franciji kampanja za referendum v Alžiriji, ki bo dne
8. januarja prihodnje leto.

KONFERENCA VODITELJEV AFRIŠKIH DRŽAV
Uradni krogi v Conakryju izjavljajo, da je predsednik gvinejske
republike Sekou Touré sprejel povabilo maroškega kralja Moha-
meda V., naj se udeleži konference voditeljev afriških držav, ki bo
v kraljem v Maroku.

Več razumevanja

Iz redne skupščine šoferjev in avtomehanikov

Preteklo nedeljo je bila v sejni
dvorani OLO v Kranju redna let-
na skupščina Zdrženja šoferjev
in avtomehanikov Slovenije - po-
družnice Kranj. - Navzoči so bili
šestdeset predstavniki združenja
nekaterih podjetij in Komisije
za prometno varnost. Glavno po-
ročilo je podal predsednik podru-
žnice Vinko Mravljec. Po prebranih
referatih in poročilih je sledila ži-
vahna razprava, v katero je po-
seglo 21 delegatov, med njimi tudi
predsednik Zdrženja šoferjev in
avtomehanikov za LR Slovenijo
Rudolf Cerar. Načeli so vrsto pro-
blemov, ki jih imajo šoferji avto-
busov in kamionov, zaradi neure-
jenih parkirnih prostorov v neka-
terih krajih; zato so vedno izpo-
stavljali mandatnemu in upravne-
mu kaznovanju. Reševali so še
druga izredno važna vprašanja na-
šega prometa, tako v zvezi z voz-
niškimi dovoljenji, pridobitvi raz-
nih kategorij, prenehanju poklic-
nega opravljanja tega poklica,
prenočišča, prevozi avto stoparji,
ki jih je v zadnjem času vedno

več, zlasti študentov in za katere
šofer odgovarja ob morebitni ne-
sreči; zato je skupščina upraviče-
no gajala, ker se tega pomemb-
nega zbora ni udeležil noben pre-
stavniki prometnih organov. Tudi
predstavniki množičnih organizacij
niso bili navzoči. Kritizirali so
dejstvo, da so šoferji primorani,
zlasti poleti piti limonado in druge
brezalkoholne pijače, ki so
mnogo dražje kot na primer vino.

Ustanovili bodo mladinsko organizacijo

Za sedaj vprašanje prostorov

Bitnje - Ko je mladina iz Bi-
tenj videla delo in uspehe mladi-
nske organizacije v Zabnici, je
sklenila, da tudi ona ustanovi
lastno mladinsko organizacijo.
V tem kraju je namreč veliko
mladih ljudi, celo več kot v Za-
bnici, vendar doslej niso bili po-
vezani v nobeni organizaciji, zato
tudi kulturno, športno in družab-
no življenje ni moglo zaživeti
tako, kot bi moralo. Zato so ime-
li 15. decembra letos posvetovan-
je, na katerem so s pomočjo LM
Slovenije sestavili pripravljalni
odbor, ki bo organiziral mladinsko
konferenco, na kateri bodo
izvolili mladinsko vodstvo in
sprejeli v svoje vrste vse tiste
mladince in mladinke, ki še niso
člani LMS.

ZA DAN JLA NA BLEDU

Za praznovanje letošnjega dne-
va JLA so se v blejski občini do-
kalo dobro pripravili. - Občinski
odbor Zdrženja rezervnih oficir-
jev je v dneh pred praznikom
organiziral vrsto različnih športnih
tekmovanj med ekipama rezervnih
oficirjev Bled in Gorje ter garni-
zije JLA. Tekmovalne skupine se
bodo pomerile v odbojki, streljan-
ju, šahu, kegljanju in namiznem
tenisu.

V sredo, 21. decembra, bo prire-
jena v počastitev praznika JLA
svečana akademija s kulturno-
umetniškimi programom. Izvajalci
bodo člani prosvetnega društva,
vojaki in pevski zbor. Po svečani
akademiji pa bo družabni večer za
vse rezervne in aktivne oficirje
ter podoficirje, ki jih bodo pripra-
vili vojaki in podoficirji JLA.

V ORGANIZACIJO SE VEČ MLADINE

Zabnica - Preteklo nedeljo je
bila v Zabnici konferenca LMS.
Zabniški mladinski aktiv je do-
slej predvsem organiziral mladi-
no pri športnem, kulturnem in
družabnem udejstvovanju. Za vse
to se mladina zelo zanima, zato
bo tako dejavnost potrebno še
okrepiti in pritegniti za delo še
več mladih ljudi. Govorili so tu-
di o ideološki vzgoji, ki ji bodo
v prihodnje posvetili več pozor-
nosti. Uspehi mladinske organi-
zacije v Zabnici dokazujejo, ka-
ko potrebna je organizacija, ki
jih združuje in usmerja njihovo
delo na najrazličnejših področjih.

MARKSISTIČNI KLUB PRICEL Z DELOM

Skofja Loka
V Domu Zveze borcev v Skofji
Loki so letošnje jesen odprli klub-
ske prostore, ki vedno znova pri-
vabljajo številne obiskovalce. - V
popoldanskih urah se zbira mladež,
v večernih urah pa odrasli držav-
ljani. Pred dnevi pa je začel v teh
okusno opremljenih prostorih de-
lovati marksistični klub aktivna
ljudske mladine iz gimnazije. -
Član kluba lahko postane vsak gi-
mnazijec, ki se zanima za idejno-
politična vprašanja.

Iz kamniškega kota

PRODAJALNA »PLANIKE« TUDI V KAMNIKU

V Kamniku bo z novim letom
odprla lastno trgovino tudi tovar-
na čevljar »Planika« iz Kranja. -
Lokal bo uredila v Janežičevi hiši
na klanecu, kjer je zdaj vinotič
Vis. Vinotič bo ostal v isti hiši,
samo z vzhodom iz Kolodvorske
ulice.

DOM NA VEGRADU

V Stahovci pri Kamniku so na
hrbu Vegradu nad žago lesnega
podjetja »Silva« že lani začeli zi-
dati kulturni dom, za katerega so
ljudje v materialu in z delom pri-
spevali že 2 milijona; pri gradnji
je bilo porabljenih 7 inpol
milijona dinarjev. Za izgradnjo

doma potrebujejo še 8 milijonov
dinarjev.

TEŽAVE V MLAKI

V Mlaki pri Komendi so sestani
ki vseh družbenih organizacij v
prostorih lončarske zadruge, ker
drugače prostora ni. Nujno pa bi
rabili skromen prostor za prodajo
kruha, ki naj bi ga dovažala kam-
niška pekarna vsak dan.

DOMŽALE PRED KAMNIKOM

V Domžalah so že odprli novo
trgovino s samopostrežbo, v Kam-
niku pa so se dela pri gradnji tr-
govskih prostorov v novem stano-
vanjskem bloku na Grabnu tako
zavlekli, da bo trgovina s samo-
postrežbo lahko odprta šele v fe-
bruarju.

Ljudje in dogodki

Upor za trt

V Addis Abebi je spet mir.
Prisilni etioipskih oboževanih
sil s pomočjo prebivalstva išče-
jo po mestu zadnje skrite upor-
nike. Spet so vzpostavili preki-
njene telegrafске in telefonske
zveze s pokrajinami in z drugi-
mi državami in spet je začel
normalen promet na mednarod-
nih letalskih progah. Državlja-
ni se počasi vračajo na delo. -
Civilne ustanove in državna ad-
ministracija so že začele delati.
Tudi preskrba prebivalcev se
počasi normalizira.

Samo poškodovana postopja
kažejo, da se je pred kratkim
tu nekaj zgodilo. Do upora je

prišlo prejšnjo sredo, ko je po-
veljnik cesarske garde pozval
vse talce pobili. Skupno število
žrtve upora cenijo na preko dva
tisoč.

Kdo je pravzaprav pobudnik
upora, za sedaj še ni znano. Ko
se je cesar Heile Selasie vrnil
v domovino, je bil red pravza-
prav že obnovljen. Ko nekatere
tule agencije poročajo o posa-
meznih podrobnostih neuspele-
ga državnega udara, navajajo,
da so v njem sodelovali izklju-
čno oficirji cesarske garde. Zato
je vprašanje, koliko ta upor ni
bil samo prestižnega značaja.

Etiopija je najstarejša država
na afriškem kontinentu. Njena

roženih sil izgnali upornike iz
palace, so le-ti pred odhodom
vse talce pobili. Skupno število
žrtve upora cenijo na preko dva
tisoč.

Kdo je pravzaprav pobudnik
upora, za sedaj še ni znano. Ko
se je cesar Heile Selasie vrnil
v domovino, je bil red pravza-
prav že obnovljen. Ko nekatere
tule agencije poročajo o posa-
meznih podrobnostih neuspele-
ga državnega udara, navajajo,
da so v njem sodelovali izklju-
čno oficirji cesarske garde. Zato
je vprašanje, koliko ta upor ni
bil samo prestižnega značaja.

Etiopija je najstarejša država
na afriškem kontinentu. Njena

velikost je 1.200.000 kv. kilome-
trov in ima okrog 20 milijonov
prebivalcev. - V drugi polovici
prejšnjega stoletja je herojsko
kljubovala poizkusom kolonia-
lističnih armad, da bi jo osvo-
jile. Znana je zmaga nad itali-
janskimi zavojevalci 1896. leta
pri Adul. V zadnjem času je
Etiopija hitreje stopila na pol
napredka. S priključitvijo bivše
italijanske kolonije Eritreje je
dobila pristop k Rdečemu mor-
ju in si odprla okno v svet.

Etiopija si že 4000 let sama
reže kruh, ki je še trd in ga ni
na pretek. Vsi želimo, da bi ga
bilo v prihodnje še več - za
vse dovolj.

O šolskih mlečnih kuhinjah

Svet za šolstvo, prosveto in kul-
turo pri ObLO Bled je na zadnji
redni seji med drugim obravnaval
stanje šolskih mlečnih kuhinj v
občini. Navzoči so ugotovljali, da
uspešnejše delovanje mlečnih ku-
hinj v šolah otežkočajo različne
ovire, ki so v glavnem material-
nega značaja. V zadnjem času je
občinski ljudski odbor pomagal
šolskim mlečnim kuhinjam z dota-

cijami, tako da so nabavili precej
posode, opreme, ponekad pa tudi
štedilnike, ker že v bližnji prihodo-
nosti nameravajo uvesti topli
obrok malice za otroke tudi v ti-
stih šolah, kjer jih doslej še niso
uvedli. Dobro so poskrbeli za de-
lovanje šolskih mlečnih kuhinj
zlasti v Gorjah in na Bohinjski
Beli. Težavneje pa je v Ribnem,
kjer v šoli ni primerne prostora,
da bi otrokom lahko kuhali. -
Svet za šolstvo je na svoji seji iz-
razil nezadovoljstvo, ker stano-
vanjske komisije kljub interven-
ciji Sveta niso poskrbele za pri-
merno stanovanje stranke, ki stu-
nuje v šoli, da bi se ta lahko pre-
sella. Prostorov za različne potre-

be, kakor za šolsko mlečno kuh-
njo ali za tehnični pouk in podob-
no je v zgradbi ribenske šole sicer
dovolj, le da bi z razumno stano-
vanjsko politiko morali pristojni
organi omogočiti, da bi ti prostori
v prvi vrsti služili koristim in
potrebam šole. Na Bledu še do dan-
es niso uspeli uvesti toplega obro-
ka - malice. Ze precej časa je od
tega, ko je posebna komisija Sve-
ta za šolstvo izdelala podroben na-
črt, kako bi bilo moč z majhnimi
izboljšavami preurediti prostor za
kuhinja. Od tedaj so iskali tudi že
nove možnosti za ureditev tega
vprašanja. Okrajnemu zavodu za
socialno zavarovanje je Svet za
šolstvo predložil predlog potrebe za
denarno podporo, vendar je ome-
njena ustanova prav v zadnjem
času, seveda po precej dolgem za-
vlačevanju odgovorila negativno.
Prizadevanje posameznikov, ki se
zavzemajo za to, da bi bil ta pro-
blem tudi na Bledu ugodno rešen,
je treba vsekakor podpreti. Kaže,
da bo ta stvar končno vendarle
prodrla.

BELEŽKA

ZAKAJ TAKO?
Leta 1957 je bil zgrajen nov že-
lezobetonski most čez reko Savo
na cesti II. reda Lesce-Bled. -
Vzporedno z gradnjo mostu je bi-
lo treba zgraditi tudi približno
300 m novega cestišča, ker je most
postavljen kakih 50 m višje od sta-
rega mostu, katerega sledov ni
nikjer več. Ostala pa je stara ce-
sta, ki je prevečena s precej de-
belo plastjo asfalta. Ta del stare
ceste moti voznike, predvsem tu-
ce, seveda najbolj v nočnem času.
Sicer res ni moč kar tako zapel-
jati nanjo, vendar je že marsikdo
ustavil in si belil glavo, kam volj,
ker ni, zlasti iz leške strani takoj
vidno, da je pred prepadom ogra-
ja. Ali ne bi kazalo, da bi asfal-
tno plast ceste odstranili, je pre-
kuhali (po mnenju strokovnjakov
je to hitro izvedljivo) in bi z njo
asfaltirali kak drug prepoireben
del cestišča, ki čaka na to. Spom-
niti pa je treba, da bi cestišče prerasla trava,
ki bi zabrala sledove nekdanje
ceste in s tem tudi vse dosedanje
nevšečnosti.

Svečan sprejem

RIBNO - Za državni praznik,
29. november, so tudi na osnovni
šoli v Ribnem sprejeli 12 cicibanov
v pionirsko organizacijo. Teža
svečanega sprejema so bili najmlajši
zelo veseli in so takoj pričeli
s pridnim sodelovanjem. Nekateri od
njih se bodo vključili tudi v tam-
kajšnje pionirsko združenje. Ta je
zelo uspešna in je za svoje delo do-
bila pred kratkim najvišjo okrajno
nagrado v vrednosti 25.000 dinar-
jev. Letos so namreč mladi zadrž-
niki pridelali 7000 kilogramov
krompirja in 5000 sadik črnega ri-
beza. Marljivo pa so bili tudi sad-
jarski, vrtnarski in vrtičarski kro-
žek.

Sedaj se pionirji pridno priprav-
ljajo na praznovanje novoletne
jelke.

AKADEMIJA V POČASTITEV JLA

Kamnik - Zduženje rezervnih
oficirjev in podoficirjev je za praznik
JLA organiziralo akademijo. V
popolnoma zasedeni dvorani kul-
turnega doma so izvajali program:
godba »Solidarnosti«, pevski zbor
»Lira«, recitatorji gimnazije in
dramski odsek »Solidarnosti«. Po
akademiji je bil uspel družabni
večer v mali dvorani doma. Tudi
gimnazija je organizirala posebno
proslavo.

DELAVNI GOZDOVNIKI

Kamnik - Gozdovniki kamniško
občine, organizirani v čet »Bistri-
ški gamsi«, so na občnem zboru v
Kamniku ugotovili ugodno bilanco
dela v preteklem letu. Organizirali
so taborjenje v Brišah, Lescah in
na Veliki planini, prirejali izlete v
kamniško okolico in se večkrat
pomerili s sosednjo domažalsko četo
v športnih disciplinah in orien-
tacijskih pohodih. Četa, ki šteje 35
članov, si je zadala nalogo, pom-
nožiti svoje vrste s pritegnitvijo
novih članov.

V ISKRI 120 PROSTO- VOLJCEV NAD PLANOM

Krvodajalska akcija, ki se bo
nadaljevala po Gorenskem do
konca decembra; je te dni v kole-
ktivnu Iskra v Kranju, in sicer
od 20. do vključno 22. tega mese-
ca. Organizatorji RK in druge so
delavci tega kolektiva nepričako-
vano prijetno iznenadili. Name-
sto 400 delavcev, kolikor naj bi
jih ta humana akcija zajela oo
vnaprej postavljenem planu, so
že prvo dopoldne imeli zabelež-
nih 600 imen delavcev in delavk,
ki so pripravljani oddati del kr-
vi, da bi rešili življenje drugim.
-I. c.

Osnovne značilnosti reorganizacije socialnega zavarovanja

Kdo bo plačal?

Večji izdatki za bolezni in nesreče v podjetju bodo zmanjšali osebne
dohodke - Na Gorenskem pet samostojnih zavodov

Socialno zavarovanje je v zad-
njih letih brez dvoma doseglo
znatne uspehe, vendar je v soraz-
merju z razvojem družbenega
upravljanja nasploh nekoliko za-
ostalo. Pri zbiranju in še bolj pri
trošenju sredstev socialnega zava-
rovanja so zavarovalci in komun-
da sedaj bili premalo zainteresi-
rani, ker so bili skladi socialnega
zavarovanja neodvisni od življenja
in gospodarjenja v komunli.
Z novimi predpisi pa se social-
no zavarovanje vključuje v gospo-
darski sistem v komunli in s tem
postaja del komunalnega sistema.
Osnutek zakona o samouprav-
ljanju in izvajanju socialnega zava-
rovanja predvideva formiranje
naslednjih skladov:

1. sklad zdravstvenega zavarova-
nja v občini, 2. skupni sklad zdrav-
stvenega zavarovanja v republiki,
3. sklad pokojninskega zavarova-
nja v republiki, 4. sklad invalid-
skega zavarovanja v republiki, 5.
sklad za otroške dodatke v fede-
raciji.

Za nas bo najbolj zanimiv sklad
zdravstvenega zavarovanja v ob-
čini, ker tega zavarovanja v času
svojega aktivnega dela najbolj ko-
ristijo. Vsaka občina bo morala
odločiti o tem, ali naj se sklad
zdravstvenega zavarovanja formi-
ra v občini ali pa naj se združi z
enakim skladom sosednje občine.
To bo seveda odvisno od rentabi-
lnosti občinskega sklada. Če se dve
ali več občin ne bodo mogle zedi-
niti o združitvi, bo o tem odločal
republiški izvršni svet.

Sklad zdravstvenega zavarova-
nja v občini ali za več občin bo
samostojen in bo pravna oseba. -
Sklad bo imel svoje samoupravne
organe: skupščino, predsedstvo in
ustrežajoče odbore. - Predsednik
sklada bo sklad zastopal pred dru-
gimi organi, organizacijami in za-
vodi.

Sklad zdravstvenega zavarova-
nja se bo finansiral:
- iz rednega prispevka za zdrav-
stveno zavarovanje, ki ga bodo
vplačevali: gospodarske organiza-

cije, organi, ustanove in zasebniki
po enotni stopnji za vso državo,
določeni za 5 let naprej. Prav tako
bodo v ta sklad prihajala sredstva
iz posebnega prispevka, ki ga
bodo plačevali posamezne panoge
industrije, ki v sorazmerju z dru-
gimi panogami tvorijo več sred-
stev. Tudi ta prispevek bo določen
za vsako panogo v državi enako.
To je pomembno predvsem zato,
ker se je do sedaj posebna stopnja
prispevka določala znotraj ene
panoge različno in so bila podje-
tja v isti panogi v neenakopravnem
položaju. Naslednji vir za
zdravstveno zavarovanje bodo do-
hodki iz obveznega pozavarovanja,
ki jih bo plačeval skupni sklad
zdravstvenega zavarovanja v re-
publiki zaradi objektivno večjih
stroškov za zdravstveno zavarova-
nje pri posameznih skladih. Kon-
no bodo v ta sklad prihajala sred-
stva iz izrednih prispevkov, ki jih
plačajo zavarovalci, občinski ljud-
ski odbor in gospodarske organi-
zacije, organi in ustanove takrat,

kadar nastopi pri skladu zdrav-
stvenega zavarovanja primanj-
klja.

Določila zakona o kritju pri-
manjkljaja so naslednja: če sklad
s svojimi rednimi dohodki in re-
zervo sklada ne krije izdatkov,
nastopijo ukrepi, ki obvezujejo za-
varovalce, komunli in vse gospo-
darske organizacije, organe in
ustanove, da pokrijejo primanj-
klja sklada.

V takem primeru lahko skupščina
sklada v soglasju z občinskim
ljudskim odborom predpiše izredni
prispevek, ki ga plačajo vsi zava-
rovanci na področju sklada, in si-
cer do višine enega odstotka oseb-
nih dohodkov. Razumljivo je, da
ta prispevek plačajo zavarovalci
od svojih rednih mesečnih pre-
jemkov.

Če primanjkljaj sklada s tem
prispevkom ni pokrit, mora za
kritje prispevati občinski ljudski
odbor iz svojega proračuna, in si-
cer do višine enega odstotka let-
nega zneska osebnih dohodkov na
področju občine. Če posluje sklad
zdravstvenega zavarovanja za več
občin, plačujejo ta prispevek vse
občine, za katere sklad postuje.
Če tudi ta sredstva ne zadostu-
jejo za kritje primanjkljaja sklada
zdravstvenega zavarovanja, mora
občinski ljudski odbor na predlog
skupščine sklada predpisati izred-
ni prispevek vsem zavezancem pri-
spevka, in sicer do višine enega

Brez bistvenih sprememb

Zadnji čas se je med ljudmi hitro raznesla vest: po Novem letu bo vse dražje. Te govorice so med ljudmi kaj hitro našle odmev. Pri nekaterih je to vzbujalo negotovanje in nezadovoljstvo, pri drugih, zlasti pri tistih, ki so imeli denar, pa pretirano nakupovanje. Vsi tak ali podobni pojavi negativno vplivajo na ljudi, zato smo se pozanimali na pristojnem mestu, kako je torej s to stvarjo.

Razlogov, da se bodo po Novem letu dvignile cene za polovico ali še več, kakor so prerokovali nekateri senzacionalistični ljudje, ni. Razumljivo pa je to, da se bodo cene nekaterim predmetom zvišale, istočasno pa bodo nekaterim predmetom tudi padle. Vendar ne temelji to na nekem administrativnem ukrepu, pač pa je to nihanje samo ekonomskega značaja. Tako dviganje in padanje cen se v našem življenju vedno dogaja in ljudje gledajo na to kot na nekaj popolnoma razumljivega. Jasno je to, da bo imel izdelek, ki se prvič pojavi na trgu višjo ceno od tistega, ki se že dlje časa uveljavlja na tržišču. Zakaj to poudarjam? Povedati hočem samo to, da je trgovina živ organizem, v katerem se vedno nekaj spreminja in da ni kako togo telo.

Druga stvar, ki so jo znali zagovorniki povišanja cen spretno izkoristiti v svojo korist pa je to, da bodo vse trgovine opravile inventuro šele po Novem letu. Med ljudmi pa se je naglo razširila propaganda, da bo inventurni popis po Novem letu samo zato, da bo imela trgovina točno evidenco o količini trgovskega blaga s stanjem 1. januarja. Resnica o inven-

turi pa je popolnoma drugačna in je le v korist potrošnikov. Inventura bo po Novem letu samo zato, da bo omogočen nakup blaga tik pred novoletnimi prazniki; to je v času, ko ljudje največ kupujejo. Nerazumljivo bi bilo namreč, da bi bili trgovski lokali prav v tem času zaprti. Zato se je vodstvo trgovinske zbornice odločilo, da se opravi popis blaga po Novem letu. Tako bo čimbolj ustrezno potrošnikom in jim omogočen nakup.

Vse te govorice so tako vplivale na ljudi, da so navallili na trgovine vsi, ki so imeli denar. Zato se je v zadnjih tednih promet v trgovinah precej povečal. K temu je pripomoglo še to, da so prav v tem času delili po podjetjih dobiček in da je bila javnim uslužbencem izplačana nagrada v višini enomesečne plače. S tem se je seveda kupna moč potrošnikov povečala, govorice o podražitvi pa so silile ljudi, naj dobljeni denar takoj zakupijo.

Za konec naj še enkrat poudarim, da takega povišanja cen, kakršnega pričakujejo potrošniki, prav gotovo ne bo. Prišlo pa bo do nihanja cen, kar pa je posledica gospodarskega razvoja in je normalen pojav. -vk

Služba pravne pomoči

naj zagotovi državljanom boljšo pravno zaščito in več možnosti za uveljavljanje njihovih pravic

Zakon o organizaciji uprave ljudskih odborov določa, da se mora v občinskih ljudskih odborih ustanoviti služba pravne pomoči. Naloga te službe je, dati pravno pomoč državljanom, družbenim organizacijam, stanovanjskim skupnostim in hišnim svetom pri uveljavljanju in varstvu njihovih pravic pred sodišči, državnimi organi, zavodi, ki opravljajo javno službo in organizacijami.

Pravna pomoč državljanom obsega: 1. dajanje uстных pravilnih navodil; 2. sestavljanje listin (pogodb, oporok, izjav in drugo); 3. sestavljanje vlog (prošenj, tožb, predlogov, pritožb in drugih zahtev in pod.); 4. zastopanje na obravnava in narokih pred rednimi sodišči v pravnem, nepravdnem in izvršnem postopku, v upravnih sporih in v kazenskem postopku glede uveljavljanja premoženjsko pravnih zahtevkov ter zastopanje pred upravnimi organi in upravnem postopku, zavodi, ki opravljajo javno službo in organizacijami.

Po predpisu smejo službo pravne pomoči opravljati le pravniki, ki imajo vsaj tri leta prakse v pravnih poslih, zastopanje strank pa smejo tudi v tej službi opravljati le odvetniki, ki so s službo v pogodbenem razmerju.

Pri Okrajnem ljudskem odboru Kranj je bila zaradi proučitve možnosti za ustanovitev službe pravne pomoči pri občinah že pred časom postavljena posebna komisija. Ta je v najtesnejšem sodelovanju s podružnicama Društva pravnikov v Kranju in v Radovljici proučila različne možnosti za formiranje te službe, ugotovila kadrovske in druge osnovne pogoje za njeno delo ter tudi določila osnovna načela, po katerih naj služba posluje. Izdelala je tudi osnutke vseh aktov, ki so potrebni za pričetek poslovanja. Službo pravne pomoči naj bi po predlogu te komisije opravljali v občinah samostojni zavodi ter je za sedaj v okraju Kranj predvidena naslednja organizacija:

1. Zavod na Jesenicah, ki ga ustanovi ObLO Jesenice in ki bi posloval na Jesenicah, uradne dneve pa bi imel tudi v Kranjski gori;
2. Zavod v Kranju, ki ga ustanovi ObLO Kranj in ObLO Trzin in ki bi posloval v Kranju, uradne dneve pa bi imel še v Trzinu in v Cerkljah;
3. Zavod v Radovljici, ki bi ga ustanovil ObLO Radovljica, Bled in Bohinj, in ki bi posloval v Radovljici, uradne dneve pa bi imel še na Bledu in v Bohinjski Bistrici;

v tednu, uradni čas pa bo določil ljudski odbor. Pravna pomoč se bo dajala proti plačilu ter je za posamezne vrste uslug predvidena posebna tarifa, katere postavke so v večini primerov značajne za približno 1/3 postavk za enake usluge po odvetniški tarifi. V določenih primerih oziroma za določene vrste uslug pa je znižanje še večje. Tudi to tarifo bo sprejel občinski ljudski odbor na seji.

Služba pravne pomoči, ki se sedaj uvaja, je za državljanke izredno pomembna. Omogočila jim bo, da bodo lahko dobili kvalitetno pravno pomoč na sedežu občine ali še bližje svojega prebivališča, pomoč pa bo tudi cenejša kot v odvetniški pisarni.

Pravniki kranjskega okraja in tudi odvetniki so za sodelovanje v

- službi pravne pomoči pokazali polno razumevanje in je tako zagotovljeno, da bodo zavodi, ki jih občinski ljudski odbori nameravajo ustanoviti, lahko svojo nalogo že takoj spočetka uspešno opravljali.
- Tudi občinski ljudski odbori, ki se z opisanim načinom organizacije zavodov strinjajo, bodo službo pravne pomoči materialno in finančno podprli ter je tako pričakovati, da bodo zavodi ustanovljeni povsod že do konca januarja prihodnjega leta.
- Ljudski odbori bodo ustanovitev, čas pričetka poslovanja zavodov in uradni čas, v katerem ti sprejemajo stranke, še posebej objavili.

Komunisti o razvoju Lesno-industrijskega podjetja Bled

Včeraj popoldne je bil aktiv komunistov tukajšnjega Lesno-industrijskega podjetja. Člani iz vseh treh organizacij ZK (iz Bohinjske Bistrice, z Rečice in Gorji kakor tudi z Bleda), so razpravljali o splošnih smernicah razvoja tega podjetja v prihodnjih letih.

Največ so govorili o komercialni službi in o rekonstrukciji podjetja. Ob tem so se zelo zavzemali za tako ureditev podjetja, da bi bilo sposobno izdelovati finalne izdelke s čim večjo vrednostjo. Groba predelava lesa v deske nima bodočnosti. Veliko udeležencev je govorilo tudi o življenjskih razmerah, o delovnih pogojih delavcev in še posebno o utrjevanju samoupravnih organov. Njihov delavski svet ima dobro organizirane komisije. Te komisije proučujejo razne težave in probleme ter pripravljajo potrebno dokumentacijo za razprave na delavskem svetu. Ta oblika se zelo dobro obnese.

Komunisti so kljub temu ugotavljali, da morajo še povečati svojo dejavnost pomoči samoupravnim organom zlasti po obratih.

Tako so se komunisti pogovorili o ključnih problemih podjetja ter o težnjah in potrebah kolektiva v prihodnjih letih ter tako dali glavne smernice za delo samoupravnih organov in uprave podjetja. -l. c.

Rekordno število obiskovalcev

Vedno več mladih turistov v Vintgarju

Turistično društvo »Vintgar« - Gorje je bilo v tem letu dokaj dejavno. Še pred turistično sezono so postavili nov most, da lahko turisti z avtomobili in motornimi kolesi zapelejo preko potoka Radovna do parkirnega prostora pri restavraciji »Vintgar«. Tudi v soleski Vintgar so zgradili nov most z železno konstrukcijo, obnovili eno tretjino vseh galerij s hrastovim lesom in popravili varnostne ograje po vsej soteski.

Na najlepši razgledni točki v Vintgarju so zgradili ploščad in postavili klopcu za odpočitek. Tudi ob novi turistični postaji, zgrajeni že v lanskem letu od Katarične preko Homa in Pristva, z najlepšimi razglednimi točkami - so postavili klopi.

Kljub izredno deževnemu vremenu je letos obiskalo Vintgar rekordno število obiskovalcev, in sicer 36.372. Razveseljivo je, da je vsako leto večji obisk mladine, ki prihaja v skupinah iz vse države, 5294 jih je prišlo iz Slovenije, 4631 iz Hrvaške, 3149 iz Srbije, 349 iz Makedonije in 298 iz Bosne in Hercegovine. Inozemskih gostov pa je bilo 5033.

Velike težkoče so bile doslej s parkiranjem avtobusov, ki so se morali zaustaviti že ob odcepu cest Bled-Jesenice. Vendar bodo tudi ta problem ugodno rešili. Cesto bodo razširili, tako da bodo mogli voziti po njej tudi avtobusi, in sicer prav do zgornjega vhoda v Vintgar. O. K.

„Šipad“ na gorenjskem tržišču

Veliko podjetje z lesom in njegovimi končnimi proizvodi »Šipad-Sarajevo je skupaj s tržiškim trgovskim podjetjem »Preškrba« pripravilo v Trzinu prvo razstavo modernega kuhinjskega, sobnega in pisarniškega pohištva. To je prva razstava pohištva tega podjetja v Sloveniji. Tržiška »Preškrba« bo zastopala podjetje »Šipad« na Gorenjskem.

Žabniški pionirji v „Megradu“

V soboto, 17. decembra 1960 je Pionirski starejšinski svet osnovne šole Zabnica obiskal delovni kolektiv gradbenega podjetja »Megrad« v Kranju in mu čestital ob 10. obletnici samoupravljanja. Med člani kolektiva »Megrad« so se pionirji dobro počutili, saj so jim predstavniki podjetja izkazali veliko pozornost. Pionirskemu odredu so podarili za Novoletno jelko 30.000 din, obdarovali pa so tudi vsakega posameznega pionirja, ki je bil na proslavi.

Tako spoznavanje pionirjev s člani delovnih kolektivov je zelo zaželeno in potrebno, da se otroci čim bolj seznanijo z delom in težavami, ki nastajajo v zvezi z njim.

Starejšinski svet osnovne šole Zabnica se podjetju »Megrad« v Kranju lepo zahvaljuje za izkazano pozornost in darila.

Dobili bodo sodoben lokal

Zalog - V Zalogu pri Cerkljah gradi Kmetijska zadruga skupno s trgovskim podjetjem »Krvavec« iz Cerkljanskega lokalca, zbiralnica mleka ter upravne prostore za Kmetijsko zadrugo. Gradnja v zadnjem času počasi napreduje, predvsem zaradi slabega vremena. Vendar upajo, da bodo stavbo še letos spravili pod streho. Z vsemi deli pa nameravajo končati v drugo polovico prihodnjega leta. Trgovina je sedaj v neprimernih prostorih, prav tako zbiralnica mleka, tako da potrošniki že težko pričakujejo nov sodoben lokal.

Potreba po regulaciji potoka Zabnice v vasi Zabnica pri Kranju se vleče že vrsto let. Vse poročje od Strežnja do Trate je namreč ob vsakem večjem deževju poplavljen. Vasi ob potoku, predvsem na desnem bregu so na zamočvirjenem zemljišču, tako da le s težavo urejajo vaška pota in drugo.

Po več sklepah in zborih volivcev v Zabnici in v Bitnju so se letos tega dela resno oprijeli. Čeprav je bilo v načrtu, da bodo z regulacijo pričeli šele v 1961. letu, so že v novemburu letos geometrijske vodne skrupnosti Gorenjske posele celotni teren toka potoka Zabnica. Ker pa so to delo opravili le do tako imenovanih »svotočuških gon«, in ne do »krajškega grabnudo kamor bi bilo treba, obstaja nevarnost, da bo ted ob vsakem večjem deževju teren poplavljen in to še v večji meri kot doslej, ker se bo na tem področju voda hitreje zbirala in v večjih količinah. Zaradi takega polovičarskega dela so ogroženi veliki kompleksni obdelovalni površini.

Vendar so na konferenci SZDE v Zabnici sklenili, da bodo opozorili na te pomanjkljivosti vse merodajne forume, predvsem gorenjsko vodno skupnost, da sedaj, ko je že čas, delo dokončajo, za kar jim bodo tamkajšnji prebivalci zelo hvaležni.

GOSPODARŠKE VESTI

IZ DOMOVINE...

Trgovinska pogajanja z Bolgarijo. Jugoslovanska in bolgarska delegacija sta pričeli pred dnevi z razgovori o trgovinski izmenjavi med obema državama. Delegaciji bosta razpravljali predvsem o vprašanju dolgoročne trgovinske izmenjave in možnosti za njeno povečanje.

Predlog za ustanovitev prometne fakultete v Zagrebu. Društvo prometnih inženirjev in tehnikov v Zagrebu se zavzema za ustanovitev fakultete za prometne zveze. Sedanja izobraževanje prometnih strokovnjakov ne ustreza več sodobnemu prometu in njegovemu razvoju.

Graditev ladij za Indonezijo. V ladjedelnici na Korčulji gradijo dve potniško-tovorni ladji za Indonezijo. Vsaka ladja bo imela 930 ton nosilnosti, opremljeni pa bosta z motorji domače proizvodnje. Na vsaki ladji bo prostora tudi za okoli 200 potnikov.

Graditev toplarne v Novem Beogradu. Maja naslednjega leta bodo

v Novem Beogradu pričeli graditi novo toplarno. Njena zmogljivost bo zadoščala za grejte okoli 40.000 stanovanj. Pričakujejo, da bo toplarna dograjena konec leta 1964, z obratovanjem pa bo pričela leta 1965.

... IN TUJINE

Sovjetska zunanja trgovina na šestem mestu. Po podatkih za leto 1959 je znašala vrednost sovjetske zunanje trgovine 42 milijard rubljev. To je v primerjavi z letom 1958 za 25 odstotkov več. Tako je prišla sovjetska zunanja trgovina v svetovnem merilu na šesto mesto.

Finančna pomoč ZDA Turčiji. Pristojno ameriško ministrstvo je objavilo, da so ZDA dodelile Turčiji 12 milijonov dolarjev kot prispevek za finansiranje turškega uvoza. Sovjetska zveza pa je dodelila ZAR večje posojilo za razvoj kmetijstva in industrije.

Te dni že urejajo notranje prostore nove zobne ambulante v Kranju

Gradnja lepo napreduje

Cerklje - Gradnja avtobusne postaje in obvoza v Cerkljah na Gorenjskem lepo napreduje. Če bo vreme ugodno, bo že do novega leta postaja dokončno zgrajena. Zidarska dela je prevzelo »Remontno podjetje« Cerklje. Skupni stroški gradnje pa so predvideni na približno 2 milijona dinarjev. Ta sredstva je v glavnem preskrbel Krajevni odbor s pomočjo ObLO Kranj. Prav bi bilo, da bi tudi v drugih večjih krajih pristopili k gradnji postaj, kajti potnike je treba zaščititi proti vsem vremenskim neprilikam.

odstotka plačnega sklada na področju občine, ki ga plačajo zavazanci prispevka v breme stroškov poslovanja, če pa to ni dovolj, potem preko tega plačajo zavarovalni prispevka iz sredstev čistega dohodka pred njegovim razdelitvijo, dokler primanjkljaj ni popolnoma pokrit.

Ta način finansiranja zdravstvenega zavarovanja, bo brez dvoma močno zainteresiral tako zavarovalno kot vse druge činitele v komuni pri tem, da se sredstva čimbolj smotrno in racionalno koristijo. Takšno finansiranje bo moralo vplivati na razvoj in delo zdravstvene službe, ker je to glavni koristnik sredstev sklada zdravstvenega zavarovanja. Občinski organi bodo morali v prihodnje bolj vsklajevati razvoj zdravstvene službe z zmogljivostjo sklada zdravstvenega zavarovanja, ker bo sicer celotna družbena skupnost v komuni morala prispevati še druga sredstva v ta namen. Na vsak način pa bo ta sistem finansiranja sklada zdravstvenega zavarovanja zainteresiral stebnega prebivalca komune, ker ne bo vseeno ali bo sklad posloval brez izrednih prispevkov ali pa bo treba zavarovancem in komuni plačevati še posebna sredstva za zdravstveno zavarovanje.

osebni dohodkov za čas boleznin nesreče pri delu do 30 dni in ne samo do 7 dni kot do sedaj. Z zveznimi predpisi bo določeno, kakšen odstotek od splošnega prispevka za zdravstveno zavarovanje bo posamezna panoga industrije obdržala za izplačevanje nadomestil do 30 dni.

Če bo gospodarski organizaciji od sredstev za izplačevanje nadomestil do 30 dni kaj ostalo, bo lahko ta sredstva razdelila v svoje sklade, če pa ji bo sredstev primanjloval, bo morala primanjkljaj kriti iz svojega plačnega sklada.

Tudi s tem ukrepom so podjetja znotraj ene panoge postavljena v enakopraven položaj. Seveda pa bo terjal tak način plačevanja nadomestil od gospodarskih organizacij mnogo več napora v skrbi za zdravje svojih ljudi, za organizacijo kar najboljše preventivne zaščite in dobro organiziranje službe varnosti pri delu. Kolektivni bodo ekonomsko zainteresirani, da povečajo kompleksno skrb za delovnega človeka, za njegovo zdravje in varnost.

Z dnem, ko bo začel veljati ta zakon, preneha poslovtati okrajni zavod za socialno zavarovanje in se ustanovi občinski zavodi za socialno zavarovanje, neodvisno od občinskih skladov. Lahko se torej več občinskih skladov dogovorijo za ustanovitev zavoda, ki bo

opravljal posle za posamezne sklade.

Na Gorenjskem predvidevamo, da bi bilo najbolj umestno ustanoviti pet zavodov, in sicer: zavod v Kranju, na Jesenicah, v Radovljici, Skofji Loki in Trzinu, kar bi se ujemalo s prihodnjo upravno razdelitvijo, tako da bi v vsaki občini obstajal tudi zavod za socialno zavarovanje.

Bodoči zavodi za socialno zavarovanje bodo reševali vse posle zdravstvenega zavarovanja in otroških dodatkov na prvi stopnji. Na drugi stopnji pa bo vse te zadeve reševal Republiški zavod. Skupščinski skladov pokojninskega in invalidskega zavarovanja pa bosta doleteli, kateri občinski zavodi bodo opravljal tudi posle pokojninskega in invalidskega zavarovanja na I. stopnji in za katero področje. Brez dvoma bosta te posle na Gorenjskem opravljala zavoda v Kranju in na Jesenicah, ker imata za to potrebne kadre in prostore.

Občinski zavodi imajo lahko tudi pogodbe s podjetji za opravljanje nekaterih poslov s področja socialnega zavarovanja. Bodoči predpisi dajejo torej vse možnosti, da se opravljanje službe socialnega zavarovanja čimbolj približa zavarovancem. To so nekateri osnovne značilnosti bodoče organizacije socialnega zavarovanja, ki bo izvedena verjetno s 1. januarjem 1962. V

letu 1961 pa bodo zavodi za socialno zavarovanje poslovali še po starih predpisih. Naloga okrajnega zavoda za socialno zavarovanje in njegovih samoupravnih organov bo v letu 1961 osposobiti podružnice socialnega zavarovanja, da bodo sposobne sprejeti posle samostojnih zavodov.

Novi predpisi o organizaciji in finansiranju socialnega zavarovanja bodo v prihodnje zahtevali od vsakega zavarovance, skoraj bi v našem gorenjskem primeru lahko rekli od vsakega državljanca in od komune, mnogo več skrbi za zbiranje, še posebno pa za trošenje sredstev socialnega zavarovanja. Družbeni skupnosti v komuni nikakor ne bo moglo biti vseeno ali bodo skladi socialnega zavarovanja aktivni ali pasivni. Ker bo to neposredno zadevalo družbeno skupnost samo. Posebno odgovorno bo bo to delo spriče tega, da se z novimi predpisi ureja tudi zdravstveno varstvo in organizacija zdravstvenih služb, s katerimi postaja tudi zdravstvena služba samostojna.

Socialno zavarovanje in zdravstvena služba bosta morala v prihodnje še bolj vsklajevati svoje napore in v povezanosti z drugimi družbenimi činitelji v komuni, omogočiti našemu delovnemu človeku zdravo in srečno življenje.

MALI OGLASI

PRODAM

30 m tračne žage, široke 80 mm, 1 m takoj prodam. Naslov v oglašnem oddelku pod "Tračna" 4722
Prodajna telica, 7 mesecev brejo. Možjanca 6, Preddvor 4731
Prodajna prašiča, 100 kg težkega. Naslov v oglašnem oddelku 4732
Prodajno dobro ohranjen otroški voziček "Tribuna", Stirnova 10, Kranj 4733
Prodajna 6 po 6 tednov stare prašičke, Dvorje 45 4734
Kredenco iz češnjevega lesa, skoraj novo, prodajno po ugodni ceni. Porenta, Zalog 26, Cerklje 4735

Za pitanje prašičev samo
REDIN
ker pospešuje debeljenje

KUPIM

Zakonec brez otrok kupujeta stanovanje eno ali dvosobno v Kranju ali okolici. Plačata takoj. Ponudbe oddati v oglašni oddelk 4724
Kupim dobro ohranjen avto novejšega tipa: Opel Record, Fiat 1100, Volkswagen ali DKW. Ponudbe pod soliden voz oddati v oglašni oddelk 4736
Kupim dvosobno ali trosobno stanovanje v Kranju. Lahko tudi nedograjeno. Ponudbe oddati v oglašni oddelk 4737

OSTALO

Obrtniki pozor! V dobro izdočeno družabnik 1 milijon dinarjev v gotovini. Od vloge zahtevam določen % in del dobička. Ponudbe oddati čim prej pod "Garancija" v oglašni oddelk 4690
V popolno oskrbo vzamem majhnega otroka. Naslov v oglašnem oddelku pod "Sk. Loka" 4738
Horikulturno društvo Kranj prireja vrtnarsko predavanje "Uredimo naš vrt", ki bo v četrtek, dne 22. decembra 1960 ob 19.30, uri v fizikalni učilnici Gimnazije Kranj. Predavanje bo spremljano z diapozitivi 4739
Državnemu zavarovalnemu zavodu, podružnica Radovljica se iskreno zahvaljujem za izplačan znesek 27.700 dinarjev za utrpelo nezgodo. Zavarovanje vsakomur pripočam. Habjan Ana, Gabrška 4, Poljane 4740
Preključem št. bloka 44385, izdane v Komisijijski trgovini Kranj, dne 27. aprila 1960. Bajželj Leopoldina 4741
Sporočam kupcu mrve v Kokri naj ne hodi ponjo, ker je že prodana drugam 4742
Starejša ženska s kmetijo želi spoznati moškega, upokojenca ali delavca za skupno življenje. Po-

Razpisna komisija pri UO Zveznega centra za inštruktorje tekstilne stroje v Kranju razpisuje na podlagi 33. čl. pravil Centra naslednji

Razpis prostega delovnega mesta
organizator tovarniških centrov

Pogoji: srednješolska izobrazba ali končana administrativna šola ter znanje srbo-hrvaščine. Kandidat mora nadalje izpolnjevati pogoje iz 31. člena Zakona o javnih uslužbenih. Plača po pravilniku o sistematizaciji delovnih mest in plačah uslužbenecv Centra. Za ostale pogoje naj se zainteresirani obrnejo na Zvezni center za inštruktorje tekstilne stroje, Kranj, Cesta Staneta Zagarja 33. Razpis se zaključuje 15 dni po objavi v "Glasu".

nudbe oddati v oglašni oddelk 4743
Preključem mesečno avtobusno vozovnico Praše-Kranj, izdano na ime Zevnik Anica, za december 4744

OBJAVE

DOPISNA SOLA V LJUBLJANI RAZPISUJE VPIS V DOPISNO ADMINISTRATIVNO SOLO
Pouk se bo pričel v mesecu januarju 1961. Prijave pošljite najkasneje do 25. decembra 1960, na naslov:

DOPISNA SOLA LJUBLJANA, Likožarjeva ul. 3
Program, prijave in navodila za vpis in šolanje v dopisni šoli dobite pri okrajnih občinskih odborih ZB ali v dopisni šoli, Ljubljana, Likožarjeva ulica 3 - proti plačilu 50 dinarjev.
Za posebne informacije predložite znamko za 20 din.

Vabimo vas na veselo in prijetno silvestrovanje v Bohinju v hotelu BELLEVUE. Odhod iz Kranja ob 19. uri. Prijave in informacije sprejema Kompas Kranj.

KINO

Jesenice - **RADIO**: 22. do 23. decembra ruski barvni film TIHI DON - III. del
Jesenice - **PLAVZ**: 22. do 23. decembra jugosl. cin. film SIGNALI NAD GRADOM
Kropa: 22. decembra italijanski barvni film CARSTVO SONCA - predstava ob 19.30
Radovljica: 21. decembra francoski film SLEPI POTNIK, predstava ob 17.30 in 20. uri, 22. decembra slovenski film VESELICA - predstava ob 20. uri, 23. decembra ameriški zgod. film MLADA KRALJICA, predstava ob 20. uri
Bled: 20. do 22. decembra poljski film LIKVIDACIJA
Kranj - **STORZIC**: 21. decembra francoski film STRUPI, predstava ob 15., 17., 19. in 21. uri, italijanski film KRUH, LJUBEZEN IN... matineja ob 10. uri, isti film 22. decembra matineja ob 10. uri, italijanski barvni film HERKULES, predstava ob 15., 17., 19. in 21. uri, 23. decembra isti film ob 15., 17., 19. in 21. uri ter matineja ob 10. uri
Primsko - **TRIGLAV**: 22. decembra italijanski film KRUH, LJUBEZEN IN..., predstava ob 19. uri

Za poživitev turizma

Gorenjska turistična podzveza bo na svoji 16. redni seji obravnavala poročilo o skupnosti "Gore - Kras - morje", ki naj bi se nadalje ostala teritorialno omejena na dosedanje udeležence.

Člani propagandne skupnosti naj bi pritegnili k sodelovanju okrajne gostinske zbornice, tajništvo turistične zveze Slovenije, kakor tudi vse prizadete gorske straže. Te naj seznanijo s sedanjim delom in jih še vnaprej povabijo k aktivnemu sodelovanju.

Z ozirom na pomanjkanje strokovnega kadra in težavami s poslovnimi prostori zasedaj še ni misliti, da bi skupnost imela posebnega uslužbenca. Zato naj bi še vnaprej vršili propagandno uslužbenca glavnega tajništva TZS. Kaj predvideva program te turistične skupnosti za leto 1961? Skupnost bo tudi v prihodnjem

Naklo: 21. decembra domači film PIKO IN DIRJANJE ZA MOTORJEM ob 19. uri

Stražišče - **SVOBODA**: 21. decembra domači film DOBRI STARI PIANINO ob 17.30 in 19.30, 23. decembra isti film ob 17.30 in 19.30

Škofja Loka: 21. decembra zahodnonemški film PRFOKS ob 18. in 20. uri, 23. decembra ameriški barvni film HRABRI IN DRZNI ob 18. in 20. uri

GIBANJE PROBUVALSTVA

V KRANJU

Sesek Ivana - dečka, Tršan Justina - dečka, Zuna Ivanka - dečka, Lenič Angela - deklko, Sveglj Angela - dečka, Stucin Marija - deklko, Medvešek Marija - deklko, Torkar Anica - deklko, Korpič Marija - dečka, Papler Pavla - dečka, Udir Marija - dečka, Kavčič Terezija - deklko, Ribnikar Alojzija - dečka, Jereb Amalija - deklko, Markelj Ivanka - dečka, Zagar Frančiška - dečka, Debelc Poldi - deklko, Kuster Vida - dečka, Križaj Rozalija - deklko, Lederer Danica - dečka, Gros Darinka - dečka.

PRAVNI NASVETI

J. V. TRZIC
VPRAŠANJE - Ste slabotnega zdravja in ste bili dodeljeni k delu, ki škoduje vašemu zdravju. Zanima vas, ali lahko prosite za premeštev.
ODGOVOR - V skladu z 51. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ št. 53/57) ne smejo biti delavci z zdravstvenimi hčimami dodeljeni k delu, ki bi bilo zanje škodljivo.
P. I. RADOVLJICA
VPRAŠANJE - Od sodišča ste prejeli plačilni nalog, vendar se vam zdi, da je dolžni znesek previsok.
ODGOVOR - V skladu s 430. členom Zakona o pravnem postopku (Urad. list FLRJ št. 4/57) smete izpodbijati plačilni nalog z ugovorom, ki mora biti podan v zakonitem roku. V ugovoru morajo biti podani tudi dokazi, da je dolg previsok.
Z. M. KRANJ
VPRAŠANJE - Zaposlili ste se kot hišnik in vas zanima ali mora biti vaše delovno razmerje kot

letu izdala prospekt v nakladi 100 tisoč izvodov. Razen tega bo skupnost organizirala tudi razna potovanja v mesecu aprilu in maju. Obenem naj se izvede srečanje naših turističnih delavcev s pred-

Deljena mnenja

V minulem tednu sta bila v Voklem in Senčurju občena zbora kmečkih združenj. Na obeh zborih so razpravljali o združitvi omenjenih združenj, v januarju prihodnjega leta. Zdržniki v Voklem se nič kaj ne strinjajo, da bi se priključili k združitvi Senčur, in sicer iz več razlogov. Pravijo, da je združenje v Voklem precej močnejša kot v Senčurju, v programu pa imajo tudi gradnjo upravnega poslojpa, zbiralnice mleka in garaže za traktorje. Zato zahtevajo, da se načrt o gradnji teh prostorov klub združitvi realizira. Na zbor je prišlo nekaj vaščanov tudi iz Praprotnice, ki pa so želeli priključitev k združitvi v Senčurju.

ZA PEROV POKAL

Patrolno tekmovalstvo za "Perov" pokal, ki ga organizira vsako leto Okrajni strelski odbor Ljubljana v Tivoliju je bilo zaradi slabega vremena odloženo. Žal pa so najpoztvovalejši tekmovalci prišli v Ljubljano iz oddaljenih krajev, ker jim nihče ni sporočil, da v primeru slabega vremena tekmovalstvo odpade. Prvi strelci, ki so bili pripravljani za tekmovalstvo so bili strelci iz Predoselj pri Kranju, vendar niso mogli pomeriti svojih moči z drugimi nasprotniki.

PRIJATELJSKI DVOBOJ

Primsko - Pretreko nedeljo so pionirji strelskih družin iz Primskega in Predoselj izvedli prijateljski dvoboj z zračno puško v strelski dvorani na Primskem. Za vsako družino je nastopilo 8 pionirjev. Ker so gostje šele pričeli z rednimi vajami pred dobrim mesecem, so bili domačini v precejšnji premoči, vendar je tudi uspeh predoseljskih pionirjev zadovoljiv. Domači pionirji so dosegli 845 krogov, gostje pa 567.

redno sklenjeno vpisnem obliki.
ODGOVOR - V skladu z 11. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ št. 38/59) morata hišnik in delodajalec ne glede na redno ali priložnostno delo skleniti pisмено delovno pogodbo. V pogodbi mora biti navedeno, katero delo bo opravljal hišnik, dalje čas letnega dopusta, višina prejemkov in odpovedni rok.

M. S. Jesenice
VPRAŠANJE - Na Jesenicah se kot vajeuka učite za šiviljo od 29. septembra 1959 in od tega časa ne prejimate otroškega dodatka.
ODGOVOR - V skladu s 18. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55) pripada vajuenu otroški dodatek do konca strokovnega šolanja toda najdlje do konca koledarskega leta v katerem dopolni 19. leto starosti.

Z. K. Kranj
VPRAŠANJE - Ste invalidski upokojenec; zanima vas, do kolikšne višine se lahko napravi izvršba na prejemkih invalidnine za preživljanje.
ODGOVOR - V skladu z 283. členom Zakona o invalidninskem zavarovanju (Uradni list FLRJ, št. 49/58) je možna izvršba iz naslova preživnine, priznane s sodno odločbo, do polovice invalidnine, vendar s pogojem, da mora ostati uživalcu najmanj 6000 dinarjev mesečno.

L. V. Škofja Loka
VPRAŠANJE - Zanima vas, ali bi v primeru posvojitve bili upravičeni do otroškega dodatka za posvojenca.
ODGOVOR - V skladu s 14. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55) pripada otroški dodatek tudi za posvojenca otroka.

L. N. Škofja Loka
VPRAŠANJE - Sin je v industrijski šoli in ima tam brezplačno oskrbo, ne prejimate pa otroškega dodatka in vas zanima, če je to pravilno.
ODGOVOR - V skladu s 25. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55) otroku, ki je na šolanju v zavodu, kjer ima brezplačno oskrbo, ne pripada otroški dodatek.

V. Z. Radovljica
VPRAŠANJE - Zanima vas, kolikšen odstotek telesne okvare je potreben za pridobitev invalidnine.
ODGOVOR - V skladu s 27. členom Zakona o invalidninskem zavarovanju (Uradni list FLRJ, št. 49/58) je za invalidnino potrebna najmanj 30-odstotna telesna okvara.

stavniki raznih tujih turističnih organizacij.

Vsi ti ukrepi bodo izvedeni samo z enim namenom, da se čim bolj poživijo turizem na Slovenskem.

Združena zadruga se bo kljub bojazni nekaterih vaščanov prav gotovo uveljavila.

Zaradi pomanjkanja sredstev prenehali z gradnjo

Gorje - Ker je gasilski dom v Gorjah pri Bledu zaradi dotrajnosti pričel razpadati, so pričeli z gradnjo novega sodobnega doma, ki ne bo služil le gasilskim, temveč tudi drugim družbeno koristnim namenom. Z gradnjo so pričeli že pred dvema letoma, vendar so do sedaj zgrajeni le temelji. Delo se je zaustavilo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev. V domu nameravajo postaviti razen strojne dvorane in orodjarne še prostor za društveno delo, dvoje stanovanj in prostor za gasilsko gozdo. Le-ta je uspešno delovala 57 let in je prav sedaj pred razsulom. Godba, ki je nastopala na

STANOVANJSKI BLOK IN TRGOVINA HKRATI

Moste - Da bi ublažili pomanjkanje stanovanj za delavce in namočence Elektrarne Moste v Zirovnici so po sklepu Delavskega sveta pričeli graditi dvoje stanovanjskih blokov z 8 družinskimi stanovanji. Eden od njiju je že pod streho, drugega pa so pravkar pričeli graditi. V pritličju te zgradbe bodo trgovski lokali in potrebno skladišče. Trgovino z mešanim blagom bo odprlo trgovsko podjetje "Delikatesa" z Jesenicah, in bo koristila predvsem prebivalcem vasi Moste in Breg. Vsak od omenjenih stanovanjskih blokov bo veljal okoli 20 milijonov dinarjev. Predvidoma bosta vseljava v septembru prihodnjega leta.

TUDI NA JESENICAH DRUŠTVO IZNAJDI TELJEV

Po izdaji novega zakona o patentnih in tehničnih izpopolnitvah bodo tudi na Jesenicah tako kot v Ljubljani, v Celju in v Mariboru ustanovili Društvo iznajditeljev. Imeli so že več pripravljanih sestankov, na katerih sta predavala o novem zakonu prof. dr. Stojan Pretnar in dr. France Zupan. Razen organov delavskega samoupravljanja in sindikalnih organizacij bodo novemu Društvu nudile vso potrebno pomoč tudi organizacije Ljudske tehnike in Društva inženirjev in tehnikov na Jesenicah. Nova organizacija izumiteljev bo vključevala novatorje in racionalizatorje iz občin Radovljica, Bled, Bohinj in Jesenice.

PRIZNANJA NAJZASLUŽNEJSIM

Kranj - Strelska zveza Slovenije je v počastitev Dneva JLA odlikovala nekatere najzaslužnejše tovariše z zlatimi, srebrnimi in bronastimi medaljami. Le-te je Zveza podelila kot priznanje za požrtvovalno delo v organizaciji in za posebne zasluge pri razvoju strelstva v Sloveniji.

Odlikovani so bili Stane Košnik iz Kranja z zlato, Alojz Lakner iz Kranja s srebrno ter Mirko Zupan iz Zirovnice, Jože Otrin iz Javornika in Alojz Gorjanc iz Škofje Loke z bronasto medaljo.

Naj k temu še dodamo, da je Stane Košnik najstarejši aktivni funkcionar v strelski organizaciji. Je ustanovni član Strelske družine v Kranju, ki je bila pred 34 leti prva slovenska strelska družina v Sloveniji in je ves čas kot strokovnjak na vodilnih mestih v organizaciji.

TUDI ZA RAZVEDRILNO POSKRBIJO

Zabnica - V nedeljo popoldne so bile, kot običajno, v Zabnici plesne vaje. Pri tem se je pokazalo, da med zabniškimi organizacijami ni dovolj sodelovanja, saj je ena organizacija izpodrivala drugo iz prostorov Zdržnega doma. Miadinci si zato želijo, da bi jih odgovorni člani drugih organizacij vsaj 14 dni pred prireditvijo obvestili o tem, da bi tako lahko plesne vaje prestavili na drug čas.

V nedeljo zvečer je v Zabnici gostovala dramska skupina iz Dupeljske komedije "Otroci prihajajo". Tako velikega obiska, kot ga je bila deležna ta uprizoritev, že dolgo ni bilo, saj je bila dvorana res nabito polna. Iz tega lahko zaključimo, da so ljudje željni takih gostovanj.

O vozovnicah za avtobuse

Radovljica, 20. decembra. Občinski ljudski odbor v Radovljici je pripravil več stvari, o katerih bodo odborniki obeh zborov ObLO razpravljali danes popoldne na skupni in tudi na ločenih sejah. Zelo zanimivo vprašanje je o vozni olajšavah na avtobusih za šolsko mladino, kar je predmet živahnih razprav zadnje čase po okoliških vaseh od koder se veliko število otrok vozi v radovljiške in v druge šole. Doslej so regrese za te vozovnice dobivala prevozna podjetja iz republiških skladov. Z novim letom pa mora to obveznost prevzeti ObLO.

Številnih prireditvah po vsej Gorenjski šteje 28 članov, a je žal brez kapelnika, pa tudi prostorov nimajo, da bi vadili.

DELAVNI TABORNIKI

Domžale - Minulo nedeljo so domžalski taborniki pregledali svoje dosedanje delo. Taborniška organizacija deluje v Domžalah že sedem let in je v času obstoja dosegla že več pomembnih uspehov. Iz nekdanjih družine - čete imajo danes že močan odred, ki šteje 188 članov. V letošnjem letu so izvedli več pomembnih akcij, in sicer prvi javni taborni ogenj v Domžalah, vodniški tečaj in akcijo imenovano "Ilegalec". Udeležili so se vseh okrajnih in republiških taborniških prireditvev kakor tudi V. zleta ZTS v Lescah. Za delo v prihodnje so si že zadali obširen načrt. Med drugim bodo organizirali Okrajni taborniški mnogoboj, sodelovali pa bodo tudi na mnogih prireditvah v počastitev 20-letnice vstaje.

VRSTE ČLANSTVA BO TREBA POMLADITI

Jezerko - Pred kratkim so imeli strelci na Jezerskem svoj redni letni občni zbor, ki mu je prisostvovalo tudi nekaj predstavnikov političnega in družbenega življenja ter predsednik Občinskega strelskega odbora Kranj Alojz Lakner. Iz poročil in razprave je bilo razvidno, da strelska družina na Jezerskem v minulem letu ni bila najbolj delavna, zato so sklenili pomladiti svoje vrste in vključiti čim več mladincev in pionirjev. Sklenili so, da bodo vadili predvsem z malokalibrsko puško in z zračno puško, ker imajo zato tudi največ pogojev. Za novega predsednika so izvolili Andreja Krničarja.

GOSTINCI SE PRIPRAVLJAJO

V blejskem Gostinskem šolskem centru je pred zaključkom že tretji letošnji tečaj za gostinske delavce. Tokrat je bilo na vrsti 33 kuharjev in strožnega osebja. Že prej pa so končali tečaj za inštruktorje vajencev po podjetjih.

Skupno predvidevajo, da bo v sedanji zimski "mrtvi" sezoni šlo skozi 32 tečajev v tem šolskem centru nad 500 gostinskih delavcev, ki bodo dopolnjevali svoje znanje in praktično delo.

POTROŠNIŠKI SVETI; SLABO

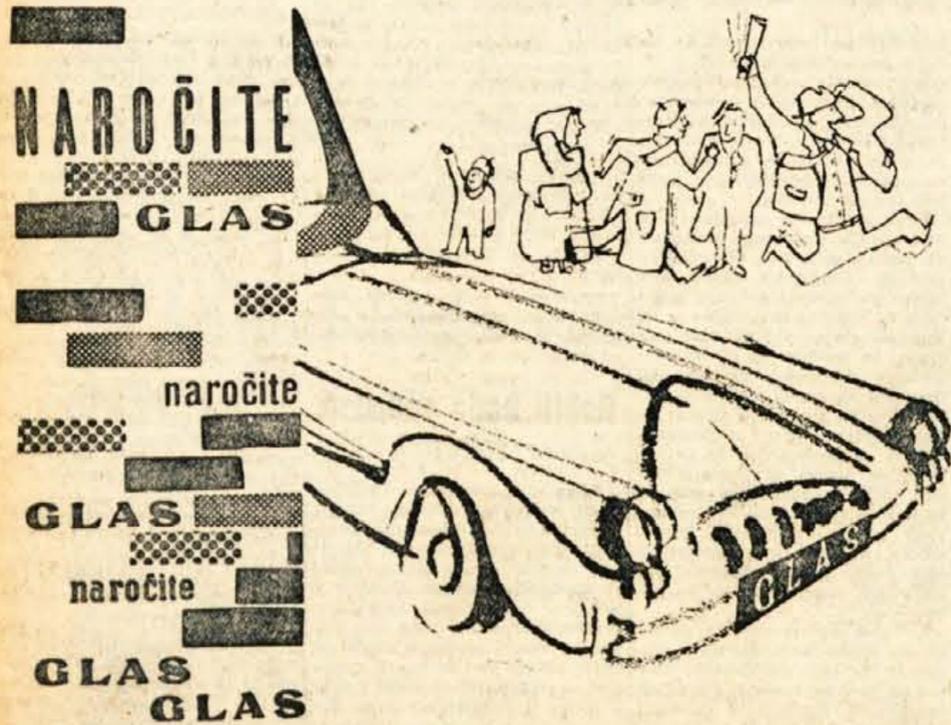
V Kamniku so bili sicer še ponovno izvoljeni potrošniški sveti, vendar njihovo delo ni prišlo nikjer do izraza. Na seji komisije za družbena upravljanja so razmišljali, kako bi poživili njihovo delo. Razpravljali so tudi o odnosu prodajalcev do kupcev.

TUDI V KRIZAH STRELSKA DRUŽINA

V Križah je že dalj časa veliko zanimanje za strelski šport in je bilo v okviru TVD Partizan že organiziranih več tekmovalj. Prav pri teh tekmovaljih se je pokazalo, da imajo v Križah dovolj prijateljev tega športa. - Zelja po ustanovitvi strelske družine se jim je uresničila 7. decembra. Imeli so ustanovni občni zbor, ki se ga je udeležilo precej ljudi iz Križev in okoliških vasi. Sklenili so, da se bodo povezali s TVD Partizan, JLA, z osemletko in z ostalimi družbenimi organizacijami v Križah, predvsem pa bodo poskrbeli, da bodo dobili v svoje vrste čim večje število članstva. V ta namen bodo že letos organizirali veliko propagandno streljanje.

PROMETNO-VZGOJNO PREDAVANJE

Mavčiče - V minulem tednu je bilo v Prosvetnem domu v Mavčičah zanimivo predavanje, ki so ga pripravili člani avto-moto krožka tamkajšnjega Prosvetnega društva. - Predavanje, ki se ga je udeležilo okrog 140 ljudi je bilo spremljano s prometno-vzgojnimi filmi in je bilo namenjeno voznikom vprežnih vozil in pešcem. Zaradi izrednega zanimanja, bodo predavanje ponovili.

VELIKO ZREBANJE - POSEBNE NAGRADE ZA ZBIRALCE NOVIH NAROČNIKOV - NAROČNIKI SO NEZGODNO ZAVAROVALNI

Pol milijona radijskih zvez

Letos poteka deset let od ustanovitve prvih amaterskih sprejemno-oddajnih sekcij v Sloveniji. Sedaj je v Sloveniji 37 klubskih oddajnih postaj, razen njih pa še 170 osebnih. V raznih tekmovanjih v okviru naše države in izven nje so si slovenski radioamaterji priborili preko 500 raznih pokalov in diplom, vsega pa so v tem času na kratkih in ultrakratkih valovih vzpostavili več kot 500.000 radijskih zvez.

»Epoxi« smuči iz plastične mase so že začeli izdelovati v Avstriji. Strokovnjaki menijo, da bodo kaj hitro izpodrinile sedanje lesene ali kovinske smuči — seveda, če bodo cenejše kot so trenutno — 70.000 dinarjev.

ORJAŠKE TERMOCENTRALE KAR S TEKOČEGA TRAKU?

Kot poročajo iz Sovjetske zveze, bodo v naslednjih petih letih po enotnih načrtih zgradili vrsto orjaških termocentral. Vsa poslopja menijo do 80 odstotkov sestaviti iz že vnaprej izdelanih železobetonskih elementov. V vsaki centrali bo osem 300 MW turbogeneratorjev, ki jih bo napajal orjaški kotel. Slednji bo dajal vsako uro 950 ton pare s temperaturo 580 stopinj Celzija in pod pritiskom 240 atmosfer.

Priprava za jazz-festival

Geotermična centrala za 12 MW na Kamčatki

Sovjetski raziskovalci so ugotovili, da so na Kamčatki dokaj obsežna področja, kjer doseže temperatura vode pod zemeljsko površino že pri globinah 100 do 300 m temperature okrog 200 stopinj Celzija. Zato so izdelali podrobne načrte za gradnjo 12 MW termocentrale. Skozi 12 vrtin bodo odprli pot na površje mešanici vode in vodne pare pod pritiskom 3 do 4 atm in pri temperaturah med 133 in 143 stopinj Celzija. Paro bodo ločili pod vodo in z njo pogonjali 12 turbin po 1000 kW. — Kdaj bodo pričeli z gradnjo še niso sporočili.

peratura vode pod zemeljsko površino že pri globinah 100 do 300 m temperature okrog 200 stopinj Celzija. Zato so izdelali podrobne načrte za gradnjo 12 MW termocentrale. Skozi 12 vrtin bodo odprli pot na površje mešanici vode in vodne pare pod pritiskom 3 do 4 atm in pri temperaturah med 133 in 143 stopinj Celzija. Paro bodo ločili pod vodo in z njo pogonjali 12 turbin po 1000 kW. — Kdaj bodo pričeli z gradnjo še niso sporočili.

SATELIT OKOLI MESECA

Po poročilih ameriških listov stoji na raketnem preizkusnem letališču Cape Canaveral raketa tipa »Atlas-Able«, pripravljena, da bi odnesla 176 kilogramov težki satelit proti Mesecu. Satelit naj bi obkrožil mesec.

Pričakujejo, da bodo satelit, ki nosi naziv »Pionir 6« izstrelili te dni, ker je položaj Meseca zdaj zelo ugoden.

ZAKON OLIVIER-LEIGH LOČEN

Sodišče za zakonske spore v Londonu je izreklo te dni ločitev dveh zakonov: med Vivian Leigh in Lawrence Olivierom ter med Joan Plowright in Rogerjem Gageom. — Oba zakona sta bila ločena po krivdi Lawrence Oliviera, ki bo moral plačati sodne stroške.

Kakor je znano, je filmski igralec Lawrence Olivier predlagal svoji ženi Vivian Leigh ločitev zaradi mlade ameriške filmske igralke Joan Plowright. Niti on niti Joan se nista pojavila pred sodiščem, ker sta trenutno na gostovanju v Ameriki.

Magnetna tiskarska barva

V Združenih državah so po daljših poskusih in precejšnjih težavah izdelali magnetno tiskarsko barvo. Namenjena je za vnašanje podatkov na razne formulacije in artilce, ki jih izpolni človek, v izdelavo pa jih prevzemajo električni računalni stroji. Ker mora pisavo z magnetno barvo brati stroj kot človek, so izdelali preprost kodni sistem. Ta je sestavljen iz desetih osnovnih števil in štirih črk ter docela zadošča za razumevanje (človeku seveda, ne stroju)... Na osnovi te barve sortira eden izmed novejših elektronskih strojev kar 150 tisoč čekov na uro!

stavljen iz desetih osnovnih števil in štirih črk ter docela zadošča za razumevanje (človeku seveda, ne stroju)... Na osnovi te barve sortira eden izmed novejših elektronskih strojev kar 150 tisoč čekov na uro!

Imela sta srečo

V angleškem mestu Shillbrook je neka novoporočena že pri poročnem kosilu uvidela, da nista drug za drugega. Zenin je požrešno goltal hrano, nevesta je stalno govorila stvari, ki so šle ženinu na živce. Toda, ko je šlo kosilo h kraju, je priteknel ves zadihan mestni uradnik in povedal, da je zaradi neke pomote v matični knjigi zakon neveljaven in se mora poroka še enkrat ponoviti. Novoporočena sta bila nad vse vesela, pogostila sta ga, po kosilu pa sta šla lepo vsak na svojo stran.

Usoda obrambnega orožja

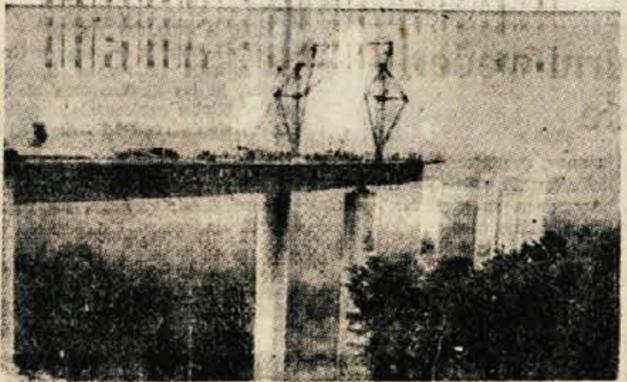
V avstralskem mestu Darwinu so se leta 1941 pripravljali na obrabo proti morebitnemu japonskemu napadu. Na obali so zgradili vrsto utrdb s topovi. Vse to orožje so nedavno prodali za staro železo; kupila ga je neka japonska toplotnica.

Toplotni filter

Neka ameriška tovarna je pred kratkim izdelala posebno steklo, ki ne prepušča toplote. Skozi steklo prehaja svetloba, toplota pa skozenj ne more prodirati. — To steklo lahko vzdrži visoko temperaturo, ne da bi pri tem menjalo svojo kvaliteto.

Čokolada - gramofonska plošča

Te dni so začeli na Holandskem prodajati gramofonske plošče iz zelo trde čokolade. Preden čokolado pojeste, jo lahko desetkrat zavrtite na gramofonu.

Velikan čez dolino

Na prav poseben način gradijo dolg most v Haselthalu v Franciji. Čez dolino so najprej postavili nosilne stebre, nanje pa sedaj po vrsti utrijujejo po 18 m dolge jeklene elemente mostovne konstrukcije

Hamburški izum

Borba za večjo produktivnost dela v zahodnih deželah do biva večkrat precej nerazumljive oblike. Tako je neki lastnik kavarne v Hamburgu opazil, da se natakarice pri svojem delu precej utrudijo (s tem pa gotovo pada tudi produktivnost) pri prenašanju naročenih jedi in pijač do gostov. Da bi rešil ta problem, je montiral tekoči trak, ki prevaža natakarice iz kuhinje v dvorano restavracije. Te sedaj, dokler strežejo, prav gotovo ne morejo napraviti nobenega drugega koraka.

Skrivnost šivalnega stroja

stroj prinesel domov in odkril pokrov, je lahko ugotovil, da ima pokrov dvojno dno. Tudi kaj je našel slike pusiega zemljišča v okolici mesta z nekakšnimi čudnimi znaki. Napočil se je na zemljišče, ki je bilo označeno na skici, začel je kopati in odkril zabojček z briljantnimi prstani, zapestnicami, zlatimi urami, srebrnim priborom in podobnim. Našel je tudi listič, na katerem je pisalo: »Zena me je zapustila, ker me ni ljubila. Naj dobi vse te stvari tisti, ki bo kupil šivalni stroj.«

Drag rekord

Predsedniške volitve v ZDA, solijonov dolarjev (od 90 do 120 milijard dolarjev).

Največ denarja so porabili za »kupovanje časa« na televiziji, saj sta morala kandidata plačati za polurni nastop 130.000 dolarjev.

Temu sledijo izdatki za najemino volilnih uradov, potni stroški kandidatov, plakati in oglasi v časopisih. Stroške so največ kriili z »volilnimi pokloni« velikih družb.

Kdo je novinar?

Nemški režiser Hans Wilhelm je o novinarjih rekel tole: »Novinar je človek, ki en del svojega življenja preživi v pripovedovanju stvari, ki jih ne pozna, drugi del življenja pa se izogiba, da bi pripovedoval o stvareh, ki jih pre dobro pozna.«

ATOMSKI AVTOMOBIL

V kratkem se bo na cestah pojavil atomski avtomobil, ki bo veljal nekaj sto tisoč dolarjev. To je te dni sporočil neki član ameriške komisije za atomsko energijo. Po njegovih besedah bo novo vozilo prihodnosti še najbolj podobno tanku.

Plastični zemljevidi

V ZDA so za poizkušnjo izdelali zemljevide iz plastične mase, ki je vanje vtisnjen celoten profil določenege ozemlja. Tudi barve na zemljevidu menda docela ustrežajo barvam v naravi. Takšni zemljevidi so zelo odporni in jih lahko brez škode zvijajo in celo zlagajo.

PESEM, TEŠKA ŠTIRI GRAME

Običajna gramofonska plošča je normalne velikosti je težka okoli 250 gramov. Takšne plošče so zelo nerodne za prenašanje in tako so začeli proizvajati gramofonske plošče iz plastičnih mas, ki niso težje od 4 gramov. Njihov premer je 18 centimetrov. Takšne plošče so zelo primerne za prenašanje, saj jih je mogoče zviti kot časopis ali pa položiti v knjigo.

Mikrokirurgija

Medicinski slovar se je te dni obogatil z novo besedo in novim pojmom, to je »mikrokirurgija«, pomagata medicini, ki se ukvarja s kirurgijo mikrobov.

BODICE

Radovljčani pa res niso od muh. Čeprav si po eni strani močno prizadevajo dati svojemu kraju najlepšo turistično podobo, ga po drugi vendar tudi tako polomijo, da se jaz ne morem mimo takšne polomije. Zamislite si, da so pred dnevi posekali drevo, kakšno je pri nas največja redkost. Gre za kanadsko žugo — latinci bi ji rekli Tsuga canadensis Carr — ki je že 60 let rastle na šolskem vrtu radovljiske osemletke. Mežeks, življenje pa so ji skrjalali vsaj za 500 let, kolikor podobna drevesa rastejo v Severni Ameriki. — Nekateri Radovljčani so zaradi tega precej neveljavi, z te pa bom jaz našel tolažbo in jim dal tudi nasvet. Če bojejo videti žugo, naj se peljejo v

Preddvor. Tudi tam jo imajo, ver normalne velikosti je težka okoli 250 gramov. Takšne plošče so zelo nerodne za prenašanje in tako so začeli proizvajati gramofonske plošče iz plastičnih mas, ki niso težje od 4 gramov. Njihov premer je 18 centimetrov. Takšne plošče so zelo primerne za prenašanje, saj jih je mogoče zviti kot časopis ali pa položiti v knjigo.

Pa je tole, Doslovčani ste re lahko upravičeno užaljeni. V vaši vatici pod bribi se je rodil F. S Finžgar, ob nobeni cesti pa ni napiša, niti najskromnejšega, kje so Doslovčje, čeprav vas vsako leto obišče povprečno 2000 izletnikov.

Vaš Bodičar

AGATA CHRISTIE

ALIBI

»Vsi bo bili zdoma; vsaj meni se je tako dozevalo. Sja sem v Rogerjevo sobo — imela sem tudi res opravke v tej sobi — mislim, da ni bilo nič skrivnega. Ko sem zagledala nakopičeno pošto na mizi, se mi je nenadoma nekaj zablsnilo v glavi: kdo ve, ali Roger ne shranjuje svoje oporoke v predalu pisalne mize? Hitro se odločim, že kot otrok sem bila vedno takšna. Po neprevidezosti je pustil ključ v ključavnici zgornjega predala.«

»Razumem,« sem ji pomagal. »Preiskali ste pisalno mizo. Ali ste našli oporočo?«

Gospa Ackroydova je ponovno kriknila in opazil sem, da nisem govoril dovolj diplomatično.

»Kako strašno to zveni! V resnici pa sploh ni bilo tako.«

»O, gotovo ne,« sem ji naglo zagotovil. »Oprostite mi, če se nisem pravilno izrazil.«

»Seveda, možki ste včasih tako brezobzirni. Jaz se na Rogerjevem mestu ne bi prav nič protivila, da bi sorodniki izvedeli za mojo zadnjo voljo. Toda možki imajo vedno skrivnosti in nas s tem silijo, da si pač polščemo pot samoobrambe.«

»In rezultat te poti samoobrambe?«

»Ravno o tem vam hočem pripovedovati. Ko sem bila pri zadnjem predalu, je vstopila Ursula Bourne. Ta trenutek je bil seveda zelo mučen Seveda sem predal zaprla, vstala in jo opozorila na malo prahu, ki je ležal na gladki površini. Toda njen pogled mi ni ugajal. Bil je skrajj podcenjevalen, če razumete, kaj mislim. Dekle mi ni nikoli ugajalo. Se več. Neprijetna mi je. Drugačna je kakor druge. Predobro vzgojena, to je moje mnenje. Dandanes sploh ne morete več razlikovati, katera ženska je dama in katera ni.«

»In kaj se je zgodilo potem?«

»Nič. Končno je prišel v sobo Roger. Vprašal je, kaj se je zgodilo, in odgovorila sem mu: »Nič, prišla sem samo po »Punch«-u. Vzela sem »Punch« in šla iz sobe. Ursula je ostala. Slišala sem še, kako

je vprašala Rogerja, če lahko z njim za trenutek govori. Odsla sem takoj v svojo sobo in legla. Bila sem zelo razburjena.«

»Ali je to vse?« sem vprašal. »Ste mi vse povedali?«

»D-a,« je dejala gospa Ackroydova. »O, da!« je dodala trdnjeje.

To obotavljanje, ki je trajalo sicer samo trenutek, mi ni ušlo in vedel sem, da še vedno nekaj skrivna pred menoj. Najbrž mi je dobri duh prišepnil vprašanje, ki sem ji ga stavil:

»Gospa Ackroyd, ali ste vi pustili odprti pokrov na vitrini?«

Zardela je, ko sem jo zadel v živo in niti šminka niti puder nista mogla te rdečice zakriti. To mi je zadostovalo.

»Od kod veste...?« je šepetala.

»Pozabili ste jo torej zapreti?«

»Da, jaz... tam sta bila dva stara, zelo zanimiva srebrna nova. Citala sem o teh stvarih in sem videla sliko nekega majhnega novca, ki je dosegel pri starinarju Christieju ogromno ceno. Podoben je bil enemu iz vitrine. Hotela sem ga vzeti s seboj v London... da bi ga ocenili. Le pomislite, kakšno veselje presenečenje bi bilo to za Rogerja, če bi bil res tako dragocen!«

Vzdržal sem se vsakršne kritike in sem sprejel zgodbo gospe Ackroydove tako, kot mi jo je povedala.

»Zakaj ste pustili pokrov odprti?«

»Ustrašila sem se,« je govorila. »Na terasi sem zamislila korake, odhitela sem ven in dosegla zgornje nadstropje v trenutku, ko vam je Parker odprl večna vrata.«

»To je bila gotovo gospodična Russell,« sem dejal preudarno.

Gospa Ackroydova mi je sporočila zelo zanimive podrobnosti. Ni mi bilo mar ali so bili njeni nameni glede Ackroydovih srebrnih novec pošteni. Zanimalo me je samo dejstvo, da je gospodična Russellova vstopila skozi balkonska vrata v salon in da se torej nisem motil, ko sem domneval, da je bila zaradi hitre hoje zasopihana. Toda od kod je prišla? Mislim sem na vrtno ulico in na beli batistni robčič.

»Mislite, da boste o vsem tem lahko obvestili v razumljivi obliki gospoda Poirota?« je dejala zaskrbljeno.

»O, gotovo, popolnoma.«

Končno mi je uspelo, da sem jo zapustil. Sobarica je bila v predsobi in mi je pomagala pri oblačenju plašča. To pot sem si jo natančneje ogledal. Zdelo se mi je, da je jokala.

»Zakaj ste nam pripovedovali, da vas je gospod Ackroyd v petek pozval v svojo sobo? Pravkar sem slišal, da ste ga vi zaprosili za razgovor.«

Za trenutek je povesila oči.

»Saj sem imela že tako namen, da zapustim to hišo,« je odgovorila tiho.

Nič ji nisem odgovoril. Odprla mi je hišna vrata. Ko sem stopil ven, je nenadoma rekla:

»Oprostite, sir, ali imate kakšna poročila o kapeitanu Patonu?«

Odkimal sem in jo vprašujoče pogledal.

»Potrebno bi bilo, da bi se vrnil,« je tiho nadaljevala. »Res — res bi se naj vrnil. Mar nihče ne ve, kje je?«

»All veste vi?« sem jo ostro vprašal.

Odkimala je.

»Ne, res ne. Ne vem. Toda nekdo, ki mu je prijatelj, naj bi mu rekel, naj se vrne.«

Obotavljal sem se, ker sem upal, da bo še nekaj povedala. Njeno naslednje vprašanje me je presenečilo.

»Kdaj se je po splošnem mnenju zgodil zločin? Tik pred deseto?«

»V tem si niso edini,« sem odvrnil. »Vsekakor pa med tri črti na deset in deseto uro.«

»Ne prej? Ne pred tri črti na deseto?«

Pozorno sem jo pogledal.

»O tem ne more biti govora,« sem dejal. »Gospodična Ackroydova je videla strica ob tri črti na deset še živega.«

Obrnila se je in zdela se mi je, kakor da se je vsa njena postava zrušila.

Čedno dekle, sem si dejal, ko sem se peljal proti domu. Zelo čedno dekle!

Bilo mi je malce neprijetno. S Karolino so se zdaj težave. Kako pa bo šele tedaj, če bo kd pospeševal njeno nagnenje, da bi bila detektiv.

»Mar preiskuješ vso sosesčino za Patonovim skrivnostnimi dekleti?« sem vprašal.

»To počemjani morda po lastnem nagibu. Ne, za gospoda Poirota moram izvedeti nekaj čisto posebnega.«

»Kaj pa takega?«

»Vedeti hoče, ali so bili Ralphovi škornji rjav ali črni,« je dejala strašno važno Karolina.

Zijal sem vanjo. Zdal sem končno uvidel, da sem bil strašno neumen, kar se tiče teh škornjev. Nikakor nisem mogel razumeti, kaj je hotel s tem »Cevlji so bili rjav,« sem dejal. »Videl sem jih.«

»Ne čevlji, James. Škornji. Gospod Poirot hoče vedeti, če je bil par škornjev, ki jih je imel Ralph v hotelu, rjav ali črn. Od tega je mnogo odvisno.«

Naj me ima za omejenega, kdor hoče: tega nisem razumel, Karolina je menila, da ji to ne bo delala nobenih težav. Njena najboljša prijateljica je bila Klara, služkinja gospodične Ganett. In Klara je »hodila« s šestilecem čevljev v hotelu »Pri treh merjascih.« Torej čisto preprosta zadeva.

Ko sva sedla h kosilu, je omenila Karolina s hlinjeno ravnodušnostjo:

»Kar se tiče škornjev Ralpa Patona...«

»Gospod Poirot je mislil, da so bili najbrž rjav. Pa ni imel prav. Črni so bili.«

In Karolina je nekajkrat pokimala. Resnično je imela občutek, kakor da je Poirota imenitno posekala.

Nisem ji odgovoril. Razbijal sem si glavo, kakšen vpliv naj bi imela na vso zadevo barva Patonovih čevljev.

Ko se sem se popoldne vrnil z nekaterih obiskov pri bolnikih, mi je Karolina sporočila, da je Geoffrey Raymond pravkar odšel.

»Mar ni hotel govoriti z menoj?« sem vprašal, medtem ko sem v predsobi odlagal svoj plašč.

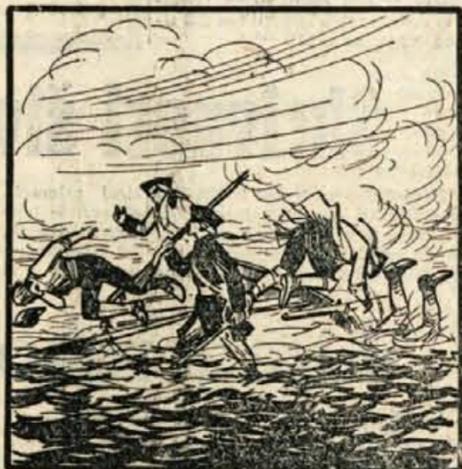
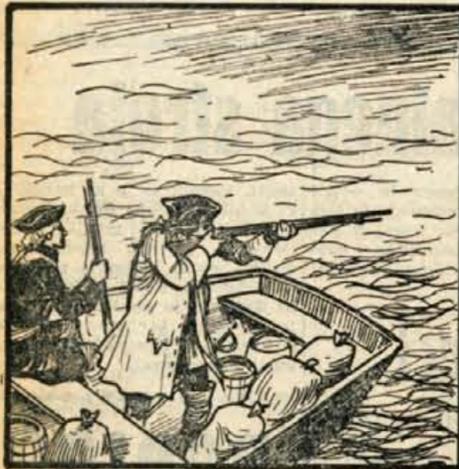
Karolina se je smukala okoli mene.

Hotel je govoriti z gospodom Poirotom,« je dejala. Prišel je sem, ker gospoda Poirota ni našel doma. Raymond je mislil, da je mogoče pri nas ali da boš morda lahko ti povedal, kje je.«

»Nimam pojma.«

OTOK ZAKLADOV

R. L. STEVENSON

71. Najboljši strelec v čolnu je bil mr. Trelawney zato mu je kapitan svetloval: »Ali bi hoteli pihnuti Izraela?« Trelawney je bil hladen kot jeklo. Pregledal je ponvice s smodnikom in nameril. Na ladji so se tudi pripravljali za strel. Prav ko je Trelawney sprožil, se je Izrael pripognil in krogla je zadela upornika, ki je stal za njim. Uporniki so zagnali krik in vik. Tudi s kopnega so se zaslišali glasovi. Tam so roparji hiteli na vrat na nos k morju, kjer sta jih čakala čolna. Naši bi bili izgubljeni, če bi jih le-ti prestregli.

72. Naši so veslali na vso moč in se bližali obali. Ali na ladji so hoteli na vsak način ustreliti iz topa. Trelawney se je kljub pozibavanju čolna odločil in ponovno ustrelil. V tistem hipu je počil tudi strel iz topa. Ta strel sem slišal tudi jaz na obali, kjer sem se pogovarjal z izpostavljenim Benom — saj se spominjate. Krogla je puhnala nizko nad čolnom. Ničče ne ve, kako se je zgodilo: čoln se je začel potapljati. Na srečo je bila ob obali plitvina. Kapitan in zdravnik sta ostala na nogah. ostali trije so se prekopičili v vodo.

TELESNA KULTURA

Simultanka velemojstra Ivkova

Edina zmaga za Bertoncija

Ivkov : kranjski šahisti 34,5 : 5,5

Kranj, 20. decembra
Kar 40 kranjskih šahistov in šahistov se je večeraj zvečer pomerilo z našim šahovskim velemojstvom Boro Ivkom. Simultanka, ki jo je z zanimanjem spremljalo precej ljubiteljev šaha, je bila v sejni dvorani Delavskega doma v Kranju. Kranjski šahisti so si priborili 9 remijev, edino zmago pa je dosegel Vlasto Bertoncij. —

Razveseljivo je tudi to, da so v simultanki igrali zelo mladi in precej obetajoči šahisti, pa seveda tudi to, da so z Ivkom remizirale 3 predstavnice ženskega spola.

Borislav Ivkov je star 26 let in je že pet let velemojster, mojster pa je postal že s šestnajstim letom. Ivkov je bil prvi svetovni mladinski šahovski prvak, v Ju-

goslovski ekipi pa je nastopil na olimpiadah v Moskvi (1958), Münchenu (1958) in v Leipzigu (1960).

Pred večerajšnjim tekmovanjem so prisotnim šahistom in gledalcem zavrtili tri filme — o šahovskem turnirju v Portorožu, o turnirju kandidatov na Bledu in o zadnji šahovski olimpiadi v Leipzigu. J. Z.

POSTOJNSKI IN KRANJSKI GIMNAZIJCI

Preteklo soboto, 17. decembra, je bilo v Kranju povratno športno srečanje med kranjskimi in postojnskimi gimnazijci. Kranjski dijaki so imeli tako priložnost ob tem športnem dnevu videti zanimive tekme v košarki, odbojki, namiznem tenisu in šahu. — Rezultati — košarka: Kranj : Postojna (moški) 82:64 (25:23); Kranj : Postojna (ženske) 4:37; odbojka: Kranj : Postojna (moški) 2:0; Kranj : Postojna (ženske) 1:2; namizni tenis: Kranj : Postojna (moški) 5:2; Kranj : Postojna (ženske) 3:2; šah: Kranj : Postojna (moški) 4:1; Kranj : Postojna (ženske) 1:1. J.

Na Vitrancu in Bledu

umetni sankski progli

Na zadnji seji skupnega sekretariata »Partizan« Slovenije in Športne zveze Slovenije so posvetili precejšnjo pozornost nadaljnji usodi in razvoju sankškega športa. Predstavniki sankške zveze so seznanili člane sekretariata z vsemi težavami in velikimi načrti za prihodnje. Dokazali so, da je sankanje kot smučanje popularna športna panoga, ki bi ob primerni podpori in razumevanju tako rekoč čez noč oživela.

Med važnimi zaključki, ki so jih sprejeli, je tudi ta, da bodo v Kranjski gori na Vitrancu in na Bledu zgradili umetni sankski progli. Kazalo pa bi misliti na nekaj podobnega tudi v Kranju, saj vemo, da kadar so sankške

tekme, se tudi v Kranju zbere precej ljubiteljev tega športa. — Ker pa nimamo primerne sankške proge tudi v Kranju, ta šport za sedaj nima neke posebne perspektive. Na 10. sestanku je bilo govora, da bi to športno panogo razširili tudi v druge republike in da se bodo naši gorenjski tekmovalci, ki sestavljajo državno reprezentanco, udeležili tudi pomembnejših mednarodnih tekem.

Sedež sankške zveze, ki je bil doslej na Jesenicah, bodo v kratkem preselili v Ljubljano, to predvsem zaradi uspešnejšega dela. Razen tega bodo na vsak način zagotovili potrebna finančna sredstva za razvoj sankškega športa. Tako, kaže, se tudi sankškemu športu odpira lepša perspektiva.

Alpinci in skakalci na turneji

Najboljši jugoslovanski alpski smučarji so odpotovali v Italijo, kjer bodo trenirali z italijanskimi vozači. Odpotovali so: Šumi, Jenko, Jamnik, Frantar, Lakota, Ankeletova in Rutarjeva. — Vodi jih zvezni trener Magušar.

Naši najboljši smučarski skakalci: Marjan Pečar, Janez Silbar, Miro Oman in Božo Jemc, bodo sodelovali na veliki mednarodni skakalni prireditvi »Turneja štirih skakalnic«, ki bo od 30. decembra do 6. januarja v Oberstorfu, Garmisch-Partenkirchenju, Innsbrucku in Bischofshofenu. Ta novoletna turneja, ki je že tradicionalna, bo

za naše mlade skakalce dober uvod v letošnjo sezono, saj se bodo pomerili s starimi tujimi tekmovalci. — Mladi Pečar, ki je že lani z uspehom nastopil na tej turneji in je premagal mnogo pomembnih tekmovalcev, ima tokrat lepe priložnosti (čeprav je letos, v primerjavi z drugimi, malo treniral).

ZA RAZVOJ UCITELJEV SMUČANJA

Preteklo nedeljo se je v Kranjski gori končala tridnevno zborovanje učiteljev smučarske zveze Slovenije. Razen predelovanja nekaterih novosti pri sodobnem pouku smučanja, je zbor sprejel tudi te sklepe: Zbor smučarskih učiteljev bo tudi v prihodnje skrbel za vzgojo in strokovno usposabljanje že obstoječega učiteljskega in učiteljskega kadra. Poskrbeli pa bodo tudi za to, da bo imel zadostna finančna sredstva in moralno podporo s strani Smučarske zveze Slovenije.

V najbližji prihodnosti bo treba v Sloveniji ustanoviti vsaj eno ali pa tudi več stalnih smučarskih šol. Ker poučevanje smučanja še ni docela dograna veda, temveč se ne prestanto izpopolnjuje, je treba smučarskim učiteljem omogočiti vsako leto obvezen večdnevni seminar. Razen tega zbor učiteljev smučarjev meni, da je treba posvetiti posebno skrb izbiri kadra za bodoče smučarske strokovnjake in je treba v tem smislu uplavati tudi na smučarske klube, ki predlagajo kandidate v razpisane tečajne.

NAŠ RAZGOVOR V pričakovanju Dedka Mraza

Po vseh krajih se zadnje dni temeljito pripravljajo za praznovanje Dedka Mraza. Prav zato smo tudi obiskali tajnico Mestnega odbora DPM v Radovljici tovarišico Slavko Meglič. — Na naše vprašanje, kako so se pripravili na praznovanje Novega leta, nam je odgovorila:

»Mestni odbor DPM se je skrbno pripravil na to praznovanje. Povezal se je z delovnimi kolektivi in z občinskimi ljudskim odborom samim. Ti so mu nudili za izvedbo finančno pomoč, za kar se jim na tem mestu najlepše zahvaljujem. — Predvsem velja to za občinski ljudski odbor in Tovarno verig v Lescah. Na nerazumljiv odnos pa je mestni odbor DPM naletel pri Železarni Jesenice. Ta se ni odzivala naši prošnji, da podpre akcijo kljub temu, da bo obdarovanih mnogo otrok jeseniških železarjev.»

In kako bo potekal program? — Začetek praznovanja bo 29. decembra v otroškem vrtecu, kjer imamo pripravljeno za naše najmlajše interno zabavo. Pripravili jim bomo čajanko in predvajali lutkovno predstavo »Meh za smeh«. Isti dan ob pol štirih pa bo v dvorani TVD Partizan skupna zabava za vse otroke. Dedek Mraz bo obdaril pionirski odred osemletke s prispevkom 120.000 dinarjev, ki ga bodo porabili za nabavo televizijskega aparata. — Obenem pa se moram zahvaliti tudi Kinematografskemu podjetju Radovljica, ki je dalo na razpolago aparaturo za predvajanje

osem jugoslovanskih risank. Da bo praznovanje še svečaneje, bomo okrasili dom TVD Partizan in ga zelo verjetno tudi ozvočili. — Tako je torej v Radovljici. Kaj pa po drugih krajih občine? — Ker se nimamo povsod DPM ali pa so ta društva premalo delavna, smo imeli skupen posvet z vzgojitelji in upravitelji šol. — Povsod pripravljajo kolektivno obdaritev, združeno s predstavo, je zaključila tovarišica Megličeva. —

KULTURNI RAZGLEDI KULTURNI RAZGLEDI KULTURNI RAZGLEDI

Komu so namenjeni kulturni večeri jeseniške Svobode

DPD Svoboda »Tone Cufar« na Jesenicah prireja v letošnji sezoni kvalitetne kulturne večere iz ciklusa »Tribuna naših dni«. Po zelo uspelem večeru o filmu, ki je bil na Jesenicah, na Plavžu in na Koroški Beli, je pripravila jeseniška Svoboda večer o knjigi, ki je bil prejšnjo sredo v dvorani Delavskega doma. Vidni jeseniški prosvetni delavci so pred mikrofonom odgovarjali na vprašanja, koliko in katere knjige berejo ter kupujejo Jesenčani. Predvsem pa je večer »Razgovor o knjigi« seznanil navzoče s praviimi vrednotami knjige. Večer je dopolnjeval od intervjuja do intervjuja instrumentalni sekstet jeseniške Svobode. Taki večeri v prikopni obliki nadomeščajo enolična in včasih celo pusta predavanja.

Prof. Jože Sifer, ki je večer pri-

pravil, je poskrbel, da je bil ta lahko razumljiv mladini in starejšim, zlasti pa je bil dovolj bogat za prosvetne delavce. Žal pa so ugotovili, da razen sodelujočih in dveh častnih izjem, tokrat prosvetnih delavcev ni bilo v dvorani. Uprava društva je razposlala vsem jeseniškim šolam posebna vabila v prepričanju, da se bodo razen dijakov odzvali tudi prosvetni delavci. Tudi po Železarni je bilo razpečenih 100 vabil, da ne omenim onih 300, ki so bila razposlana na vse predstavnike jeseniške javnosti.

BOR O SVOJEM DELU
Klub kulturnih delavcev v Kranju prireja III. petkov kulturni večer, ki bo 23. decembra ob 19. uri v Klubu proizvajalcev delavskega doma (nad Ljudsko knjižnico).

To pot bo pesnik in dramatik Vladimir Pavlič (Matej Bor) odgovorjal udeležencem na razna vprašanja.

Novice s knjižne police

PESEM O LJUBEZNI IN SMRTI KRISTOFA RILKEJA — S tem delom dobivamo v slovenščino enega najpomembnejših literarnih ustvarjalcev polpreteklega časa, R. M. Rilkeja. V prefinjenem pesniškem jeziku je Rilke v svojem delu, ki ga je postavil v okvir svojih prednikov, izrazil svoj odnos do dveh bistvenih vprašanj človekovega bivanja — ljubezni in smrti. Ta Kornet, ki ga je prevedel Franc Albrecht, spretno besedo pa napisal Kajetan Kovič, je izšel pri Državni založbi Slovenije v zbirki Večni sopotnik. Vse delo preveva izredno močna emocija, ki je tako značilna za Rilkejevo ljubezensko liriko.

gah, med njimi je tudi »Leseni konj«, ki ga pri nas dobro poznamo, prihaja ta znani poljski pisatelj s svojo knjigo Lucija Kralj ponovno k nam. Delo je napisano izredno humano in izpoveduje avtorjevo ljubezen do Varšave in njenih prebivalcev. Knjigo je prevedel Uroš Kraticher, izšla pa je pri Državni založbi Slovenije.

PRIGODE TOMA SAWYERJA — Prigode, po nekaj letih prihajajo zopet k našim najmlajšim. Duhoviti Mark Twain je po 100 letih še vedno aktualen in priljubljen. Tom Sawyer pa s svojimi dogodivščinami sodi med klasična dela mladinske literature in bodo po njem radi segli številni mladi

H V E R I

Filmski klub »Action« prikazuje v teh dneh v Parizu številne kratkometražne kubanske filme, ki s svojo tematiko segajo v borbo kubanskega ljudstva za osvoboditev in uspehe, ki jih dosegajo v sedanosti. Pred kratkim je Kubo obiskal tudi znani scenarist Zavattini, ki je napisal ob svojem obisku tudi dva scenarija.

Moderna galerija v Beogradu, za katero sta izdelala načrte Ivanka Raspopović in Ivo Antić, bo zgrajena v kompleksu kulturnih in umetniških ustanov na levem bregu Save.

Leninogrski simfonični orkester je na svojem gostovanju v Londonu izvajal najnoveše delo skladatelja Dimitrija Šostakoviča — koncert za violončelo in orkester. To delo je bilo tokrat prvič izvajano izven meja Sovjetske zveze.

Deset let bo tega, kar je skupina evropskih intelektualcev ustanovila v Benetkah evropsko društvo za kulturo (Société Européenne de Culture). Društvo raste iz leta v leto in ima danes že nekaj nad 1500 članov; med njimi so zvezda imena kot: J. Cassou, I. Ehrenburg, A. Moravia, P. Picasso, J. P. Sartre, J. B. Priestley, S. Quasimodo, E. Vittorini. Tudi v Jugoslaviji imamo 35 članov tega društva, med njimi 6 Slovencev — Frana Cvitara, Božidarja Jakca, Bratka Krefta, Filipa Kalana, Stanka Škerla in Josipa Vidmarja.

Združenje izdaja tudi svoje glasilo »Comprendre«.

Ob svečanosti ob praznovanju 100-letnice Hrvatskega narodnega gledališča so v Zagrebu prvič predvajali opero Ive Tijardoviča »Marko Polo«.

John Grierson je v filmskem svetu prav gotovo izredna osebnost. Pred kratkim se je začel drževal ta glavni urednik dokumentarnega televizijskega programa angleške IBC v Jugoslaviji. — Ob svojem obisku je izbral nekaj kratkih filmov, ki jih bo pokazal angleški televizijski publiki.

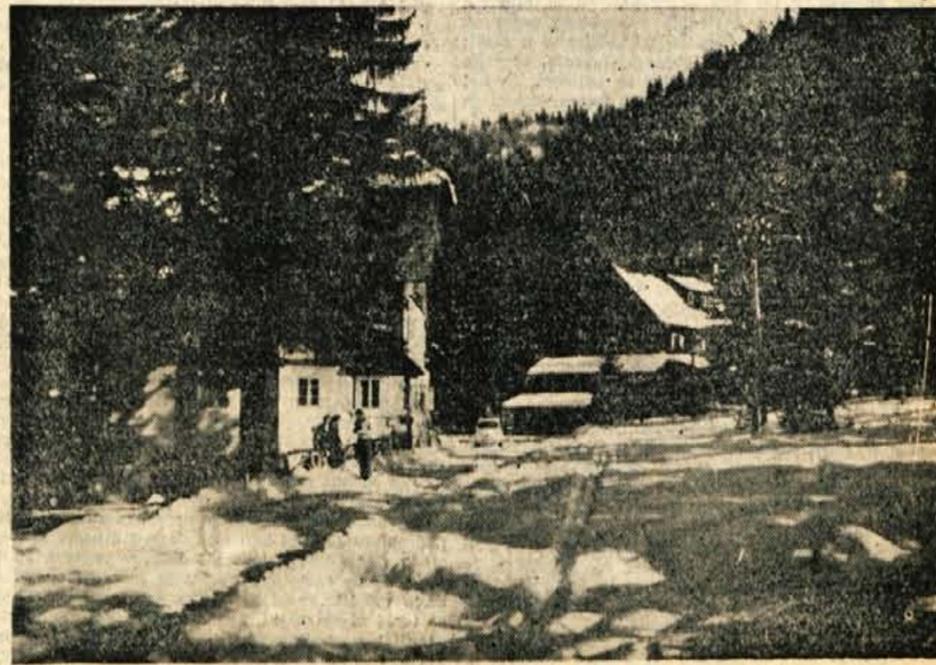
ZA DAN JLA NA JESENICAH OSREDNJA PROSLAVA
Za dostojno počastitev Dneva JLA na Jesenicah sta se odločila UROJ in Odred predvojaške vzgoje na Jesenicah za organiziranje skupne osrednje proslave. Le-ta bo v sredo popoldne v domu TVD Partizan. Razen govora o pomenu praznovanja in razdelitve nagrad ter diplom, bo obsegala proslava kulturne in telovadne točke, ki jih bosta izvajala Svoboda Jesenice in TVD Partizan. Svoboda »Tone Cufar« bo sodelovala na proslavi s komornim pevskim zborom, vokalnim kvintetom in instrumentalnim sekstetom. TVD Partizan pa bo dopolnil program z dvema telovadnima točkama, medtem ko bodo pripravili ostale točke člani UROJ ter predvojaški obvezniki.

POTÓFI — V prevodu Stefana Serka dobivamo tokrat Slovenci barvit življenjski Gyula Illyesa o velikem madžarskem pesniku Potófiu. Literarni ustvarjalec, ki se je rodil na prelomu stoletja, je pomembno ime v sodobni madžarski literaturi. Potófijeve pesmi v knjigi so prevedli Kajetan Kovič, Peter Levec, Jože Smid in Viktor Konjar. Ollyes govori o svojem delu, o Potófijevi poti — o njegovem zasebnem življenju in bojih v javnosti.

CLAUDELLE INGLISH — V »Klosku« je izšla knjiga Erskine Caldwell — Claudelle English. Tega ustvarjalca v slovenščini še poznamo. Tudi v tej knjigi, kot skoraj v vseh svojih delih, slika pisatelj ameriški jug. — Claudelle English, hči preprostega kmeta, čaka svojega fanta, ki je pri vojakih. Toda ta se poroči z drugo. Caldwell to prizadene in odstej krene po svoje. — Prevod je delo Rane Suklje.

HOLANDSKO SLIKARSTVO — V zbirki »Likovni zvezki« je izšla nedavno tega knjiga Luca Menešeta o holandskem slikarstvu XVII. stoletja. V knjigi je vsebinski razvoj povezan z zgodovinskimi, političnimi in družbenimi dogajanjem tega stoletja in prav zato je knjiga še toliko pomembnejša.

LUCIJA KRALJ — Kazimir Brandys. Po svojih številnih knji-

Ceprav snežna odeja povsod še ni dovolj debela za zimski šport, se vendar že najbolj znana zimska središča oživela. — Tako je tudi v Planici (na sliki)